

primorski

dnevnik

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljnim, razmnožen
na cilicisti. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni «Doberdoba»
v Govcu pri Goranji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni «Slovenija» pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnji Evropi.

B554 AA
P.P. 126
KARAOI SOPER
60100200

Postnina plačana v gotovini Cena 500 lir - Leto XXXIX. št. 266 (11.682) Trst, sobota, 12. novembra 1974

Po enostranski odločitvi Fincantieri o dopolnilni blagajni Množičen protest delavcev v Tržiču: za več ur prekinjen železniški promet

Kljub upravičeni nestrpnosti je manifestacija potekla brez incidentov

TRŽIČ — Tržiški kovinarji, delavci ladjedelnice in «Ansaldo» ter nekaterih manjših podjetij, so včeraj zasedli postajo v Tržiču in za skoraj šest ur prekinili železniški promet. Kaj takega se menda v vsem povojnem obdobju še ni zgodilo. Gre za težko in hudo odločitev, ki pa jo narekuje izredno težaven, prav dramatičen položaj.

V zadnjem letu in posebej v zadnjih mesecih in tednih je bilo v Tržiču, Trstu in tudi Gorici nešteto manifestacij, povork, shodov in srečanj, vendar take oblike sindikalnega boja niso zažele. Razumljivo je torej zakaj so se delavci, po prekinitvi pogajanj o dopolnilni blagajni, včeraj zjutraj v že zelo naelektrinem ozračju, spontano in množično — na manifestaciji je sodelovalo več kot 4 tisoč delavcev — odločili za tako drastično obliko boja, ne glede na posledice, ki jih utegne imeti s sodne strani.

Ob tem velja opozoriti še na drugo plat: kljub napetemu ozračju so delavci znali ohraniti samodisciplino in med manifestacijo ni prišlo do incidentov.

NA 8. STRANI

Razprava o pravnih jedrih

JURE PENGOV

Dva meseca mineva kar jugoslovansko javnost, kulturno, šolsko in napoved tudi politično, razburjajo takoi-menovana skupna programska jedra. Gre pravzaprav za skupno, jugoslovansko vsebino vseh učnih predmetov osnovnih šol in skupne temelje srednjega usmerjenega izobraževanja. Skratka za enotno osnovo jugoslovanskega vzgojno-izobraževalnega sistema.

Z ustavo leta 1974 je bil v Jugoslaviji storjen velik korak k razvijanju samostojnih pristojnosti republik in pokrajin na vseh področjih, torej tudi na področju vzgoje in izobraževanja. Cilj teh sprememb je bil, odpraviti državno predpisovanje in ga nadomestiti z avtonomnostjo, ki bi upoštevala posebnosti posameznih okoliš in s tem omogočala enakopravnost povezovanje vseh subjektov v skupnost jugoslovanskih narodov in narodnosti. Toda na področju vzgoje in izobraževanja, tako kot še na nekaterih, so prav ti členi vzajemne povezanosti popustili, prišlo je do nepovezanosti izobraževalnih sistemov, do pojavov, zaradi katerih so se kmalu pokazali problemi, pomembni za življenje otrok in odraslih. Najprej je to postalo očitno s povečanjem migracijskih tokov, ko so se ljudje s truhom za kruhom selili iz republike v republiko in so se otroci in starši soočali z različnostmi izobraževalnih sistemov.

Zveza komunistov je opozorila na te razlike in naložila, da jih je treba odpraviti. Na 10. in 11. kongresu ZKJ se je v resolucijah zavzela za oblikovanje skupnih programskih jeder «s spoznanjem, da bi bilo modro, če bi iz programov črtali velike razlike, ki ne izražajo posebnosti posameznih okoliš». Treba je posebej poudariti, da današnje razprave o «jedrih», še posebno pa slovenske pripombe, ne zadevajo bistva oziroma duha odločitve o poenotenju vzgoje in izobraževanja temveč pristop s kakršnim se poskuša to enotnost doseči.

Dobri dve leti je skupina 200 strokovnjakov najrazličnejših ved pripravljala skupne osnove za 18 šolskih predmetov. Te delovne skupine so pripravljale in pripravile jedra same. V fazi njihovega nastajanja namreč nihče ni opozoril, da se pri tem delu ne pojavljajo samo strokovna vprašanja ampak, da se lahko pojavijo tudi idejno - politični problemi. Problemi te vrste so se razkrili šele potem, ko je osnutek jeder, razmnožen na samo devet tisoč primerkov, prišel v takoiimenovano javno razpravo. Takoimenovano zato, ker je bila javna ocena predloga spet omejena zgolj na strokovne delavce, šolnike, vzgojitelje. Vso zadevo so imeli v rokah zavodi za šolstvo. «Nedvomno je to napak, — je dejal na predsedstvu zvezne konference SZDL Franc Setinc, eker ne gre samo za notranjo zadevo šolstva, temveč za politično vprašanje, ki posega tudi v odnose med narodi in narodnostmi. Pri vsem tem je prišla do izraza nekakšna etatiistična miselnost.»

Tak pristop se konec koncev kaže tudi v recepturi, ki so jo delovne skupine predpisale: določile so razpored učnih ur, sezname pisateljev in pesnikov, ki jih mora vsebovati učni program, odstotke zastopanosti pisateljev enega ali drugega naroda, narodnosti in podobno. Gradivo so opremili z naduse zajetnimi napotki za uporabo jeder, čeprav je to ustavna pristojnost republik in pokrajin. Skratka, nastal je predpis (prav tisto kar je ustava leta 1974 poskušala preprečiti) namesto prostovoljnega dogovora in sporazuma o bistvenem.

Ponruhu so nekateri skušali vsiliti hiter postopek za pripravo in sprejetje jeder, kar je seveda šlo na škodo temeljitosti.

Toliko o spornih izvedbenih postopkih pri iskanju enotnih osnov vzgojno - izobraževalnih programov. V dobršni meri so prav postopki in pri-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Craxi pojde na Madžarsko

RIM — Predsednik vlade Craxi je včeraj sprejel podpredsednika ministrskega sveta LR Madžarske Jozsefa Marjaija. Med dolgim prijateljskim pogovorom sta pregledala dvostranske odnose, pričemer sta ugotovila njihov ugoden potek in izrazila željo po nadaljnji okrepljeni, v obojestranskem interesu in «v perspektivi prispevanja k izboljšanju mednarodnih odnosov». Soglašala sta o pomembnosti razvijanja, v sedanjih težkih svetovnih konjunkturi, vsake pobude, ki lahko koristi izboljšanju ozračja zaupanja.

Marjai je na koncu povabil Craxija v imenu predsednika vlade Lazarja in tajnika partije Kadarja, naj čimprej obišče Madžarsko.

Vabilo je spraviti v zvezo s Craxijevo napovedjo med nedavnim obiskom v ZDA, da namerala obiskati «prestonico kake vzhodnoevropske države» v poskusu, da bi se omilila napetost, ki ovira ženevska pogajanja SZ - ZDA o evroistrelkih. S tem v zvezi je Craxi v preteklih dneh naslovil tudi osebno pismo predsedniku ZDA Reaganu.

V Jugoslaviji so narodnosti skrb večinskega naroda

ZORAN SENKOVIČ

LJUBLJANA — Unija Italijanov za Istro in Reko se je znašla v dokaj neugodnem finančnem položaju, saj bi bila ob nadaljnjem pomanjkanju sredstev njena dejavnost in dejavnost italijanske narodnosti okrnjena, česar pa ne bi smeli dovoliti. Zato so se v Ljubljani srečali predstavniki Unije in predstavniki komisije za narodnosti oziroma mednarodne odnose pri SZDL Slovenije in Hrvaške.

Predsednik Unije Italijanov za Istro in Reko Silvano Sau je seznanil sogovornike, da kljub prizadevanjem SZDL obeh republik in racionalnem ter gospodarskem obnašanju Unije ni moč pričakovati uresničevanja zastavljene programa, če v kratkem času ne zagotovimo ustreznih sistemske rešitve financiranja.

Italijanska narodnost, ki bo naslednje leto praznovala 40. obletnico Unije, je široko razvejala svojo dejavnost, ki pa počasi usiha saj bo že to leto končala z milijonsko izgubo. Posledice pa se kažejo tudi v težkih pogojih dela centra za zgodovinske raziskave v Rovinju in odhajanju kadrov, ki so jih dokaj težko šolali. Člani delegacije so se zavzeli za določanje novih izhodišč financiranja iz proračuna obeh republik in to na temelju analize dela ter zastavljenih programov in so menili, da predlagano 15-odstotno povečanje sredstev ne bo zadoščalo, saj bodo v naslednjem letu imeli precej več stroškov zaradi priprav na proslavo omenjene obletnice.

Predstavniki SZDL in komisij za narodnosti pri obeh skupščinah so se strinjali, da je treba zagotoviti normalno delo Uniji in vsem oblikam družbenega in kulturnega življenja italijanske narodnosti. Zato je v pripravni družbeni dogovor, ki naj bi dolgoročno uredil način financiranja. Glede na sprejete sklepe o zmanjševanju skupne porabe, bo skorajda nemogoče v celoti uresničiti zahtevo po 200-odstotnem povečanju sredstev, ne le zato, kot je dejal Ivica Fekete, predsednik odbora za mednarodne odnose sabora SR Hrvaške, ker sredstev ni, marveč tudi zato, ker je italijanska narodnost tudi doslej dobivala 67 odstotkov sredstev namenjenih za financiranje vseh narodnosti na ozemlju Hrvaške.

Kljub temu bosta republikli poskušali najti nove oblike financiranja, saj je nenehno treba imeti v mislih tudi dogovorjeno načelo, da je za narodnosti odgovoren večinski narod. V kratkem se bo sestala medrepubliška mešana komisija za spremljanje dela Unije, s težavami pa naj bi seznanili tudi delegate skupščine in sabora. V kratkem naj bi razpravljali tudi o dveh predlogih: pokrivanju izgub centra za zgodovinske raziskave (60 odstotkov Hrvaška, 40 Slovenija) kot tudi o spremembi dosedanjega razmerja v financiranju preko proračuna (70 odstotkov Hrvaška, 30 Slovenija — doslej 85 - 15 odstotkov).

Vse tri delegacije pa sta sprejela predsednik skupščine SR Slovenije Vinko Hafner in predsednik hrvaškega sabora Milan Rukavina - Sain, ki sta podprla prizadevanja za odpravo sedanjih težav.

Nattovo slovo od Vidalija

Pri Sv. Jakobu je bil včeraj množičen pogreb preminulega revolucionarja Vittoria Vidalija. Še prej pa se je na stotine delavcev, antifašistov, pripadnikov strank, organizacij in ustanov podpisalo v žalno knjigo in poklonilo pred krsto pokojnika.

O Vittoriju Vidaliju smo v teh dneh mnogo brali, pri Sv. Jakobu pa poslušali številne govore in še zlasti občutene besede bivših španskih borcev. Politično oceno osrednjega, in za nas v zamejstvu, važnega dogajanja, pa je podal vidni predstavnik KPI Natta, ki se ni v svojem obsežnem, poglobljenem govoru ničemu izognil. Tako, menimo, je tudi prav. Čuli smo trezno in resno oceno dogodkov, katerih protagonist je Vidalij bil, saj je bil — kot pravi Natta — aktiven v soočanju na tej meji, v katerem je prišlo do razkrajajočega, brutalnega razhajanja in spopada med stalinizmom in Zvezo jugoslovanskih komunistov. Vidalij je bil protagonist boja za italijanstvo Trsta. Pozneje se je izkazalo, da je imela Zveza jugoslovanskih komunistov glede stalinizma prav, saj je branila načelo do lastne poti v socializem. Natta pravi, da se je tej zgodovinski avtokritiki pridružil tudi Vidalij, ki pa je do kraja vztrajal na specifičnosti tržaških razmer.

Z Vittorijem Vidalijem je legel v grob veliki protagonist burnega, težavnega razdobja Trsta. Neko razdobje je končano, naj nam bo spomin na tiste spopade in na vsekakor vidne predstavnike tistega časa spodbuda za učinkovit boj za boljše odnose, za večje razumevanje sedaj in v prihodnosti.

VČERAJ V TRSTU
Svečana otvoritev Akademije znanosti tretjega sveta
NA 4. STRANI

Pretok mafijskega denarja prek igralnic?
NA 12. STRANI

Jaser Arafat ostane v Tripoliju

BEJRUT — Tudi župan Tripolija je včeraj pozval predsednika PLO Arafata, naj zapusti mesto in severni Libanon, da bi preprečil nadaljnje boje in pokol civilnega prebivalstva. Prvi je pozval Arafata, naj odide, nekdanji libanonski premier Karame, ki je trenutno v Damasku.

Arafat je s svoje strani dejal, da gre zgolj za nasvet in da sam nima namena zapustiti svoje ljudstvo v nevarnosti. Iz Tripolija bo odšel, ko se mu bo zdelo najbolj primerno.

Palestinski predstavnik je medtem označil kot neresno vabilo, ki ga je libijski predsednik Gadafi naslovil na predsednika, naj pride v Libijo, kjer mu bodo nudili pomoč in zavetišče. Sam Arafat pa je obtožil Libijo in Sirijo, da se njihove oborožene sile udeležujejo spopadov na strani upornih Palestincev.

Draginjska doklada spet pod udarom delodajalcev

RIM — Včeraj sta se tudi združenji občinskih storitvenih podjetij CI SPIL in obrtnikov Confartigianato (napredna zveza obrtnikov CNA) je tak sklep sprejela že pretekli teden) odločil izplačati tudi tretjo točko draginjske doklade, ki izhaja iz dozorlih decimalk. Obe sta poudarili, kot večina delodajalskih združenj, da pričakujeta preverjanje sporazuma iz 22. januarja o ceni dela, ki ga je predsednik vlade Craxi že napovedal za prve dni decembra.

Vse kaže, da nameravajo delodajalci tedaj sprožiti nov napad na draginjsko doklado, kot je včeraj dal jasno razumeti predsednik Confindustrie Merloni. Uradno je enotna sindikalna zveza že zavrnila vsak poskus vsiljenja ponovne razprave o draginjski dokladi med tem preverjanjem, toda včeraj je (socialistični) namestnik tajnika CGIL Del Turco izjavil, da bi pristal na »amrznitev« plač in cen, če bi vlada ponudila rešitve za davčno pravičnost, zaposlovanje in krizna območja.

Zagovarjal je avtonomijo Italije v zunanji politiki

USPEŠEN ZAGOVOR GIULIA ANDREOTTIJA V ZUNANJEPOLITIČNI KOMISIJI ZBORNICE

RIM — Giulio Andreotti je bil v ospredju italijanskega političnega dogajanja, ko je včeraj odgovarjal na polemike o italijanski zunanji politiki. Šef italijanske diplomacije je včeraj poročal vodstvu demokristjanske skupine v poslanski zbornici ter v okviru zunanje-politične komisije. Kot kaže, je bil Andreotti še kar prepričljiv tako da je marsikdo moral umakniti kritike, ki so bile izrečene zadnje dni.

Andreotti je predvsem odgovoril tistim, ki so spravljali v dvom njegovo zvestobo atlantskemu zavezništvu. Kar zadeva namestitev evroizstrelkov, je dejal italijanski zunanji minister, ni bilo nobenega omahovanja. To pa je edino pomembno, vse ostalo, je dejal, je zgolj postranskega značaja. Zato ni treba, je dodal, obleči živre ameriškega lakajja: tega nisem storil doslej in tudi odslej ne bom, je rekel Giulio Andreotti.

Stalno soočanje v parlamentu bi moralo preprečiti tako nizkotno pojmovanje politike in pomena Italije v mednarodnem okviru. Tako je zunanji minister dokaj ostro odgovoril svojim kritikom, še zlasti obrambnemu ministru Spadoliniju. Na zasedanju vodstva skupine KD v zbornici je bil odsoten Piccoli, ki je zahteval sestanek političnega urada stranke, na katerem bi razprav-

ljali o zunanji politiki. Prav tako je bil odsoten Forlani. Andreotti je seveda izkoristil priložnost ter pikro komentiral: Če ima kdo kaj reči, zakaj tega ne pove tukaj?

Andreotti je zagovarjal svoje pobude ter dejal, da Italija ne sme ostati v ozadju dogajanj. Kar zadeva potovanje v Sirijo je zunanji minister dejal, da je šlo za pobudo, za katero se je italijanska vlada domnila z ameriško, francosko in angleško, njen cilj pa je bil okrepiti rezultate, ki so jih že dosegli na ženevskih pogajanjih. Andreotti je zagovarjal sirske politike ter dejal, da je Asadova vlada vsekakor zainteresirana za položaj v Libanonu in da je ne gre postaviti na isto raven kot izraelsko.

Ob koncu se je Andreotti še ustavil pri vprašanju Arafata. Dejal je, da je bil prvi, ki je podčrtal politični pomen vodje PLO, ki ga je sprejel prav on pred drugim letom v Rimu. V skladu s svojo prosirske politiko je tudi zanikal, da bi se Sirijci udeležili pokolov Palestincev. Ob koncu je še zelo odločno podčrtal potrebo po zagotovitvi varnosti palestinskega voditelja.

R. G.

Jugoslovanska vlada proučila analizo o turizmu

Dinarske čeke naj bi razširili na trgovino in druge storitve

BEOGRAD — Dinarski ček Narodne banke Jugoslavije, s katerim tuji turisti plačujejo gostinsko-turistične storitve v družbenem sektorju z 10-odstotnim popustom, naj bi ostal v veljavi tudi prihodnje leto. Vendar pa od njega ne bo večje koristi, če bo veljal samo v turističnem gospodarstvu in ga je treba razširiti tudi na trgovino in druge storitve. S tem bi pospešili hitrejšo rast tujega turističnega prometa in devizno porabo v državi. Tako pravi analiza o gospodarskem položaju turizma, ki jo je te dni preučil zvezni izvršni svet.

Letošnje izkušnje pa kažejo, da je treba pred tem pripraviti natančen pregled porabe in rezultatov tega plačilnega sredstva. Splošno združene turističnega gospodarstva Jugoslavije mora to delo opraviti do konca novembra, in določiti višino popusta za prihodnje leto, ki bi veljal po vsej državi. Letos ni bilo tako, saj čeka niso sprejemali v trgovinah in drugod, pa tudi ne v številnih gostinskih organizacijah. Poleg tega vse delovne organizacije niso odobravalje enotnega 10-odstotnega popusta kar je povzročilo negotova-

nje gostov. Popusta na čeke številni niso dajali, ker so menili, da od tega ne bodo imeli koristi, saj so se jugoslovanske turistične storitve občutno pocenile, kar posebej velja za izvenpenzijske storitve, ki so bile, lahko rečemo, zelo poceni. Zaradi tega ima ček precej nasprotnikov, predvsem v carinskih turističnih središčih in v Primorju, kjer je največ

agencijskih gostov. Morda je celo treba povedati, da je prevladalo mnenje o ohranitvi čekov tudi v prihodnjem letu, ker to mnenje za zdaj ni enotno. Hkrati je treba upoštevati, da čeki, tako trdijo turistični delavci, niso nadomestili dinarjev deviznega porenja. V vsakem primeru je treba z napovedano analizo vse negotovosti okoli čekov odpraviti. (dd)

Spor Visentini-Goria o davčni avtonomiji občin

SORRENTO — Zmedo, ki so jo osrednje oblasti uvedle v odnosih s krajevnimi upravami, odkar so jim leta 1973 odvzele domala vsako možnost pridobivanja dohodkov (ob hkratnem povečanju pristojnosti in izdatkov), v zadnjih dneh še povečujejo povsem nasprotnoče si izjave ministrov. Finančni minister Visentini je včeraj na zasedanju združenja italijanskih občin izključil možnost, da bi jim povrnilo delno avtonomijo pri nalaganju davkov in s tem postavil na laž zakladnega ministra Goria, ki se je pred nekaj dnevi v senatu obvezal, da bodo na ta način omogočili občinam kritje »luknje« 2 tisoč milijard lir v proračunih. Prisotni župani so protestirali proti takim nasprotujočim si stališčem, ki jim onemogočajo izdelavo proračunov za prihodnje leto, in so zahtevali nujno srečanje s predsednikom Craxijem, ki naj razčisti prave namene vlade.

Včeraj pogovor s Pertinijem in Craxijem Alžirski predsednik na obisku v Italiji

Alžirski predsednik Šadli Bendžedid se je v okviru svojega obiska v Rimu pogovarjal s predsednikom republike Pertinijem, nakar se je sestal še s predsednikom vlade Craxijem in zunanjim ministrom Andreottijem (Telefoto AP)

NADALJEVANJE S I. STRANI

stopi pripeljali k vsebinskim rešitvam, ki po mnenju Slovenije niso sprejemljive. Posegajo namreč v zadeve, ki so v bistvu izključno v pristojnosti republik in pokrajini v drugi strani ponujajo nekakšen vevjugoslovanski, z vrsto najbolj temeljnih dokumentov že zdavnaj ovržen recept.

Ta osnovna ugotovitev se seveda ne nanaša toliko na predmete s področja matematično - prirodoslovnih ved pač pa na družboslovne, jezikovne predmete in književnost. Poglejmo nekatere pglavitne slovnske pripombe, ki so se oblikovale v zadnjih dveh mesecih bolj ali manj burnih razprav v krogih, ki so širši od strokovnih in ki so jih pravzaprav začeli slovenski književniki.

Pomemben ožitek je, da »jedra«, takšna kot so predlagana, poveljujejo nekakšno abstraktno jugoslovansko posplošenost kot monolitno enotnost, se pravi, da nacionalne kulture reducirajo na specifičnosti. Primer za to je, kako si jedra zamišljajo predstavitev slovenskega jezika in književnosti med otroci drugih narodov in narodnosti. Za dijake srednjega usmerjenega izobraževanja drugod po Jugoslaviji v učnem programu slovenske književnosti sploh ni Trubarja, iz 19. stoletja samo Kersnik, od slovenske moderne nikogar razen Cankarja, ki je omenjen samo z dramo Kralj na Betajnovi, od pesnikov NOB sta samo Župančič in Bor, iz povojne književnosti samo Dane Zajc. Medtem ko je za slovenske učence v jedrih predvideno, da se bodo učili ob številnih piscih celo posameznih reform srbohrvaškega jezika, se srbski, hrvaški in drugi učenci ne bodo učili o nastanku in razvoju slovenskega jezika, kot da ga ni. Če že prevladuje zgodovinski kriterij... potem bi se morali od Slovencev uvrstiti v jedra Trubar, Linhart, Cankar, Župančič, Voranc in najbrž tu-

• Razprava o programskih jedrih

di Kocbek,» — pravi o tem nedoslednem spoštovanju zgodovinskega kriterija Franc Šetinc. Prof. Janko Pleterški je glede enotnega odrejanja minimuma zgodovinske kulturne informacije, ki naj bi jo imeli drugi o drugih predlagal takole pot: »začetki bi bilo treba s tem, da vsak predlaga zase tisto bistveno, za kar meni, da bi drugi morali vedeti o njem. Nato bi prišlo na vrsto skupno delo (izmenjava mnenj, ne pogajanje)». Vsekakor je res, da so pri snovanju jeder, kakršna so predlagana sodelovalci tudi slovenski predstavniki - strokovnjaki, vendar očitno v prej omenjenem zmotnem prepričanju, da gre zgolj za ozko strokovno vprašanje brez širših družbenih in političnih dimenzij in posledic.

Pomanjkljivosti takega pristopa se zrcalijo tudi v osnovnem nesporazumu tako zasnovanih jeder: jedra namreč predvidevajo predmet »materin jezik in književnost«, torej učenje književnosti drugih jugoslovanskih narodov znotraj predmeta »materin jezik«. Vsekakor pa je jasno, da celovitejšje seznanjanje s kulturo kakega drugega naroda ne more potekati v okviru učenja lastnega jezika, temveč samo v okviru učenja jezika tistega drugega naroda, ki ga hočemo spoznati. V Jugoslaviji bi bilo treba bliže spoznati šest narodov in vsaj dve narodnosti in razumljivo je, da je praktično nemogoče naložiti učencem, da se v prid boljšega poznavanja med seboj naučijo vseh teh jezikov. Res pa je, da vseh štirideset povojnih let, razen izjeme v Sloveniji, nikjer niso razmišljali o uvedbi vsaj minimalnega spoznavanja jezika in književnosti sosednjega naroda. Omenili smo, da je Slovenija izjema: v petem razredu osnovne šole se učenci učijo srbohrvaščine, v

latinični in čirilični pisavi, spoznajo 20 pisateljev in pesnikov drugih jugoslovanskih narodov in narodnosti. Tudi drugače imajo priložnost spoznati jezik in kulturo treh četrtin jugoslovanskega prebivalstva. »Trdimo torej, da se učimo več literature drugih narodov, oziroma se učimo srbohrvaščino tako, kot se nikjer drugje ne učijo slovenščine« — je o tem pred dnevi dejal na beograjski televiziji predsednik CK ZKS Andrej Marinc.

Seveda pri tem ne gre za obračunavanje s tem, kdo je bolj ali manj pripravljen prispevati k medsebojnemu poznavanju pač pa za ilustrativno prikazovanje prednosti, ki jih prinaša tak način. Franc Šetinc je to ponazoril s primerom iz Prekmurja, kjer se otroci učijo slovenskega in madžarskega jezika, v petem razredu pa še srbohrvaškega. »Menimo, da je takšna odločitev perspektivna in dobra in da bi morebitna opustitev obveznega pouka teh jezikov kot samostojnih predmetov zaradi dogmatično pojmovanih jeder pomenila korak nazaj«, je dejal in zatrdil, da tega ne bi dovolil nihče, še najmanj ljudje v Prekmurju.

Slovenski predstavniki, od političnih do strokovnih, skratka sodijo, da je bila ob oblikovanju enotnih jeder zanemarjena priložnost za bolj poglobljen, temeljitejši pristop k spoznavanju jezikov, književnosti in s tem obče kulture Jugoslavije. Vsa ta nujna znanja so v jedrih strpana v predmet »materin jezik s književnostjo«, namesto da bi ta predmet, ki je »zares nacionalen in intimna stvar vsakega naroda in narodnosti, ločili od novega, osamosvojenega predmeta o književnosti, jeziki in skupni kulturi Jugoslavije« (prof. Pleterški).

V razpravi o jedrih, ki zadevajo jezik in književnost, je prišlo še do nekaterih zapletov. Med drugim, ko je šlo za izbor književnikov albanskega jezika. Zastavilo se je vprašanje, ali med pisce, o katerih naj bi se učenci učili, sodijo tudi tisti, ki so živeli ali še živijo v LR Albaniji. Za takšno rešitev so si sprva prizadevali predstavniki Kosova, češ da se je le tako mogoče seznaniti z virom njihove nacionalne kulture. Drugod po Jugoslaviji so bila mnenja drugačna, zato so predstavniki Kosova nesoglasje prejšnji teden »rešili« tako, da so sporočili, da nihče od pisateljev in pesnikov iz Albanije ne bo zajet v jedrih. Slovensko stališče je zaradi manjšin, ki jih ima v treh sosednjih državah — drugačno. Ne soglašajo s tistim delom povzetka jeder, kjer je zapisano, da le-ta lahko vsebujejo samo vsebine, nastale na tleh Jugoslavije. Franc Šetinc je v imenu SZDL Slovenije odločno zavrnil tako stališče. Za Slovenijo, ki pojmuje Slovence v matični domovini skupaj z manjšino onkraj meja za enotno kulturno telo, je to nesprejemljivo.

Okrog vseh teh in tudi drugih vprašanj, pri katerih se slovenski predstavniki niso strinjali s koncepcijo jeder, je hkrati za razpravo potekalo prek tiska pa tudi iz ust strokovnjakov in nekaterih politikov obtoževanje Slovencev. Pri tem so se zatekali k polresnicam, dezinformacijam, poenostavljanjem in maličnjem slovenskih stališč in tudi etiketiranju. Nekateri so šli tako daleč, da so osebno žalili slovenske pisce, češ da se pri jedrih borijo za nekakšne osebne interese. Zaradi vsega tega se je Slovenija še dodatno znašla v podrejenem položaju. Vse takšne in podobne poskuse, da bi

na osnovi poenostavljenih in zmaličenih stališč Slovenije do programskih jeder izoblikovali nekakšen odklonilen odnos Slovenije do Jugoslavije je najbolj celovito zavrnil Andrej Marinc v omenjenem nastopu na beograjski televiziji. Dejal je, da je tako početje neodgovorno. »Jugoslavija in jugoslovanska ideja sta namreč nastajali v minulem stoletju v Sloveniji oziroma v slovenskem narodu. Naše največje kulturne osebnosti od Prešerna, zlasti pa od Cankarja naprej so povezane z jugoslovansko idejo. Opredelitev Slovencev za Jugoslavijo, za skupno življenje na enakopravnih avnojskih temeljih, ne pa za koncept stare Jugoslavije, je tako globoko v biti slehernega našega človeka, da tu ni nikakršne dileme,« je poudaril Marinc.

Kako zdaj naprej? Na predsedstvu zvezne konference SZDL je bilo prejšnji teden dogovorjeno, da se bo nadaljevalo, vendar v demokratičnem dialogu, strpno in ob globokem razumevanju za posebne potrebe posameznih okolij — in to brez vsiljevanj. Treba je omeniti, da je celotno vprašanje prišlo v obravnavo na ta zvezni forum prav na zahtevo Slovenije. Predstavniki Slovenije, Franc Šetinc je pozval, naj jeder ne bi pripravljali na osnovi nekakšne centralistične dedukcije, temveč iz danih razmer v vseh osmih sistemih, da pa je treba v njih poiskati tisto, kar je pozitivno. Zagotovil je, da bo Slovenija še naprej ustvarjalno sodelovala pri izboljšanju vsebine in sistemskih oblik skupnih ciljev v zvezi s spornimi predmeti. Če pa bi vse vztrajalo pri takšnih jedrih, karšna so predlagana, bo Slovenija pripravila svoj model, pri čemer bo zahtevala dosledno in popolno uresničevanje stališč partijskih kongresov. »To še posebno velja za jezike,« je opozoril Šetinc in dodal, da Slovenija ne bodo dopustili, da bi jih zaradi tega kdo razglašal za nacionaliste.

JURE PENGOV

Po vsej Evropi razprave ob namestitvi jedrskih izstrelkov

Predlog za združitev ženevskih pogajanj

BELGIJCI GLASOVALI ZA RAKETE

MOSKVA — «ZDA in Sovjetska zveza naj bi se sporazumele za vzporedno združitev ženevskih pogajanj o jedrskem orožju, to se pravi, da bi istočasno razpravljale o strateškem jedrskem orožju in o izstrelkih srednjega dometa. Če bi bilo dovolj dobre volje, bi taka odločitev pomenila, da bi vzeli v poštev vse orožje, ki zadeva jedrsko ravnovesje v Evropi.»

drskega orožja v zahodni Evropi. Sam sovjetski obrambni minister Ustinov je včeraj na nenapovedanem sestanku s svojimi generali zagrozil, da Sovjetska zveza ne bo križem rok pred intenzifikacijo priprav ZDA na vojno. To se pravi, da bo znal finski predlog premakniti položaj z mrtve točke. Po vsej Evropi tečejo seveda priprave, ob njih pa tudi protesti, glede skorajšnje namestitve ameriških jedrskih izstrelkov. Prav včeraj pa je kancler Kohl «pomiril» opozicijo z zagotovilo, da ameriških raket ne bodo namestili pred 23. novembrom, prej se mora zaključiti parlamentarna razprava.

Kljub vsem protestom pa se bo oboroževalna tekma najbrž nadaljevala, kar je velika grožnja za svetovni mir.

BRESELJ — Kar zadeva evrorakete v Belgiji, je kocka padla: po razgibani dvodnevni razpravi je parlament v sredo okrog 23. ure s 112 glasovi proti 84 glasoval za manevrirne rakete v Belgiji in proti odlogu nameščanja tega orožja.

Takšen izid dolgo pričakovane parlamentarne bitke pomeni zmago za vladajočo krščansko-demokratsko-liberalno koalicijo premiera Wilfrieda Martensa. Če bi se večina odločila nasprotno, bi namreč morala odstopiti.

Očitna zmaga privržencev ameriškega orožja nove generacije na belgijskih tleh je, v kratkem, zaupnica obema temeljnima sklepoma belgijske vlade: prvič, da bo spoštovala obločitev NATO o namestitvi raket, če se izjalovijo pogajanja o tem orožju v Ženevi, in drugič, da je odločanje o tej zadevi izključno v njeni pristojnosti.

Za zdaj ni znano, kdaj bo vlada formalno odločila o instaliranju tega orožja. V dobro obveščenih krogih se sliši, da bo Bruselj najprej počakal na obločitev Bonna v drugi polovici meseca (predvidoma 21. novembra) in najbrž uradno razglasil svoj sklep na sestanku Atlantske zveze 9. novembra v Bruslju. Po planu NATO naj bi pri mestu Florennes v Valoniji namestili 48

manevrirnih raket, vendar ne prej kot v drugi polovici leta 1985.

Prav ta časovna razlika — Belgija naj bi začela nameščati jedrsko orožje srednjega dosega skoraj dve leti za ZRN in Veliko Britanijo — je v minulih dneh vzbujala upe, da bo večina poslancev bolj naklonjena zamisli najmanj šestmesečnega moratorija, ki ga je predlagala levica.

Vsekakor razkola v vrstah flamskih krščanskih demokratov, najmočnejše belgijske stranke, ki so ga napovedovale polemike in sodelovanje nekaterih vidnih veljakov stranke v mirovni demonstraciji 23. oktobra v Bruslju, ni bilo. Izkazalo se je, da je vladni vladnjem hipu uspelo znova uglasiti strune frakcij v koaliciji, ali pa so le izgubile pogum pred možnostjo vladne krize in drugimi daljnosežnimi posledicami, ki bi jih imela zmaga opozicije.

Vse kaže, da se je zdaj znašla v škripnih socialistična stranka, ki je težišče v opoziciji. Slabo znamenje naj bi bila zlasti poteza Henrija Simoneta, bivšega zunanjega in gospodarskega ministra in nesporne avtoritete v stranki, ki je pred parlamentarno debato izstopil iz socialistične skupine v parlamentu, da bi si tako «tehnično» omogočil oster nastop proti opoziciji. DUŠAN SNOJ

Reagan včeraj v japonskem parlamentu zagotovil podporo azijskim zaveznikom

Še daleč od soglasja za reformo EGS

TOKIO — V tretjem dnevu svojega štiridnevnega uradnega obiska na Japonskem je Ronald Reagan, kot prvi ameriški predsednik, spregovoril tudi v japonskem parlamentu. Med drugim je poudaril, da Združene države nikakor ne nameravajo zapustiti ženevskih pogajanj in so celo stavile nove predloge za čim večje zmanjšanje števila raketnih jedrskih orožij. Pri tem je dodal, da ZDA ne bodo podpisale v Ženevi nobene pogodbe, ki bi prizadela varnost njihovih azijskih zaveznikov. Izkoristil je tudi priložnost za poziv Japoncem, naj okrepe svoje obrambne sposobnosti in vojaško sodelovanje z Washingtonom. Izrekel je tudi ostre besede na račun Sovjetske zveze, ker je v preteklem mesecu sestrelila južnokorejsko potniško letalo, v katerem je izgubilo življenje tudi več japonskih državljanov.

Druga polovica Reaganovega govora je bila posvečena gospodarskim odnosom med Tokiom in Washingtonom. Pozval je Japonsko, naj odpre svoje tržišče za ameriške proizvode. Potem ko je poudaril, da Američani in Japonci ustvarijo 35 odstotkov celotnega narodnega dohodka na vsem svetu, je izrekel tudi vrsto pohvalnih besed japonskemu gospodarstvu, vendar pa je svoje gostitelje tudi povabil, naj posvetijo več pozornosti državam v razvoju, obenem pa naj tudi bolj nadzorujejo izvoz visoke tehnologije v države vzhodnega bloka.

Ameriški predsednik bo danes odpotoval iz Japonske v Seul, kjer bo opravil uradni obisk Južne Koreje. Na sliki: predsednik Ronald Reagan med svojim včerajšnjim govorom v japonskem parlamentu v Tokiu. (Tefetono AP)

ATENE — V Atenah se bliža h koncu četrto zasedanje posebnega sveta za reformo EGS, ne da bi se še domenili o točkah za sporazum za skorajšnji vrh desetice, ki bo v grškem glavnem mestu od 3. do 6. decembra letos.

Zunanji, finančni in ministri za kmetijstvo držav članic EGS, ki so včeraj nadaljevali z delom, so poslušali grško poročilo o razlikah v posameznih proračunih. Dobro obveščeni diplomatski krogi so ob tem zagotovili, da se bo svet sestel še v Bruslju 28. in 29. t.m., ko naj bi končno dosegli soglasje.

Reforma EGS naj bi se artikulirala v štirih poglavjih: vprašanja proračuna; zadrževanje cen na kmetijskem področju; izboljšanje učinkovitosti stroškov za strukture; osvojitve novih pobud za industrijo, raziskovanja in energijo.

Grenada še vedno v primežu omejitvev

Udarec rasistom

ST. GEORGE — Vse kaže, da «mirovne sile», ki so prišle z ameriški izkrcevalni čolni na Grenado, le niso prinesle v deželo takih sprememb, da bi se tamkajšnje življenje začelo vračati v ustaljene okvire. To namreč kažejo tudi zadnji ukrepi, ki jih je podvel guvernir te otoške države Britanec Paul Scoon. Ta je namreč podpisal javni razglas, s katerim je na otoku uvedel vrsto omejevalnih ukrepov.

Tako je prepovedal vse javne prireditve, obenem pa je tudi pooblastil javne sile, da zaprejo kogarkoli, ki bi se upeljal na otoku. Časnikarjem, ki poročajo o dogodkih v tej deželi, pa je zagrozil s cenzuro tiska. V skladu s tem določil je Scoon ustanoviti tudi posebno «posvetovalno sodišče», ki naj bi se ukvarjalo z vsakim, ki bi si drznil motiti javni red (kar trenutno na Grenadi sploh ni posebno težko).

Medtem poročajo iz New Delhija, da se bodo tam 23. t.m. sestali predstavniki vlad članic Commonwealtha, da bi govorili o predlogu za ustanovitev posebnih mirovni sil za Grenado. Indija sama pa je sporočila, da nasprotuje takemu predlogu, ker bi se morali s tem vprašanjem ukvarjati predvsem Združeni narodi. Da pa postaja položaj na tem področju vse bolj

napet, potrjujejo tudi vesti iz Nikaragve. Član sveta za nacionalno obnovo Nikaragve Daniel Ortega je namreč nepričakovano prispel v Ciudad Mexico na pogovore z mehiškim predsednikom. Ob tej priložnosti je izjavil, da vrsta podatkov kaže na skorajšnji napad ZDA na njegovo deželo. Dejal je, da se število ameriških vojakov v Hondurasu stalno večja, v Kostariki so v teku veliki vojaški manevri, pred obema obalama Nikaragve stalno narašča število ameriških vojni ladij, hondurške oblasti pa stalno pošiljajo nove čete proti meji z Nikaragvo.

Ortega je poudaril, da skušajo tako Mehika, kot ostale članice skupine Kontradora s hitrimi diplomatskimi koraki preprečiti vojaški spopad na področju, kjer bi lahko prišlo do zaostrojitve z zelo nevarnimi posledicami.

Le nekaj ur po vrnitvi sandinističnega voditelja v Nikaragvo pa je prispel v Ciudad Mexico poseben poslanec ameriškega predsednika Richard Stone, ki je zanikal Ortogove besede o nevarnosti ameriške invazije v Nikaragvo.

Stone je kmalo nato odpotoval v Managvo, da bi se osebno sestel s sandinističnimi voditelji.

Tempopolti državljani ZDA so dosegli še eno pomembno politično uveljavitev: Wilson Goode je postal prvi črnski župan Philadelphije (Telefoto AP)

Francozi obeležili svoj praznik

Malteški veto v Helsinkih

PARIZ — Včerajšnjo obletnico premirja v prvi svetovni vojni so v Franciji še posebej slovesno proslavili. V Parizu je včeraj dopoldne predsednik republike Francois Mitterrand v ceremoniji z zastavami bivših bojevnikov in ob častnem spremstvu gardne konjenice položil venec na grob neznanega vojaka pod slavo lokom zmage. Po obisku alžirskega predsednika so se alžirske barve na okrašenih Elizabetinskih poljanah spet umaknile zgolj francoskim trikoloram. Celotna slovesnost naj bi v sedanjem trenutku svetovnih napetosti poudarila nacionalno enotnost Francije. Mitterrand je popoldan obiskal v partizanskem kraju Oyonnax nekdanji oddelek majkejev, ki je 11. novembra leta 1943.

torej pred 40 leti, s prvo javno vojaško manifestacijo kljub nemški okupaciji počastil spomin padlih iz prve svetovne vojne.

Praznik, ki se je zaradi «mosta» v soboto potegnil v dolgi vikend, pa so Francozi kljub izredno toplemu lepemu vremenu bolj slabo izkoristili. Zagodli so jim namreč razdeljevalci bencina na vseh malih črpalkah, ki so stankali zaradi znižanja njihove zasluzkarske marže pri ceni bencina. Zato so morale oblasti zasilno uvesti nekakšne bone za bencin in postaviti nekaj obveznih dežurstev na črpalkah.

Vzporedno s tem francoskim praznovanjem pa se jugoslovanski rojaki v Franciji že začinjajo pripravljati

na praznovanje jugoslovanskega dneva republike 29. novembra. Ponekod so se prireditve že začele. Tako je slovensko društvo Jadran v Merlenbachu - Freimingu v Alzaciji že pred dvema dnevoma priredilo prireditve ob gostovanju narodno zabavnega ansambla «Oglarji» iz Škofje Loke. Danes pa bo koncert v organizaciji delavskega prosvetnega društva slovenskih rudarjev v Aumetzu, na katerem bodo nastopili moški in ženski zbor iz Aumetza, Jadran in Merlenbacha in francoska skupina Les Menestresles in s katerim bodo družno obeležili francoski praznik 11. novembra in jugoslovanski 29. novembra.

BOGDAN POGAČNIK

HELSEINKI — Malteški veto je zaustavil resolucijo petih neutralnih držav (Finska, Švedska, Avstrija, Švica, San Marino), ki so jo le-te predstavile v okviru pripravljane faze v Helsinkih na konferenco o evropski razorožitvi. Kot znano bo ta konferenca 17. januarja prihodnjega leta v Stockholmu.

In zakaj je Malta dala svoj veto na resolucijo? V La Valletti zahtevajo, da se poleg 35 držav članic konference za evropsko varnost in sodelovanje udeležijo tudi nekatere države iz Sredozemlja. V resoluciji petih neutralnih držav pa ni nič takega, saj vsebuje dokumente le smernice za dnevni red in vprašanja organizacijskega značaja. Malteški veto pa je vse to izničil in sedaj ostajajo samo trije dnevi za doseglo soglasja.

Pozicijo Malte gre vsekakor šteti kot incident, saj so si predstavniki NATO, Varšavskega, nevtralnih in neuvršenih držav prizadevali, da bi hitro dosegli soglasje, s čimer bi vsaj zagotovili pozitiven začetek stockholmske konference. Rešili so namreč že vsa vprašanja in se odločili, da na konferenco povabijo tudi generalnega tajnika OZN.

Demonstracije v Manili

MANILA — V manilskem trgovskem središču so se včeraj ponovno začele protivladne demonstracije. Kakih 8 tisoč ljudi, povečini poslovneži, zdravniki, odvetniki itd., so šli po mestnih ulicah in zahtevali Marcosov odstop in vzpostavitev demokratičnih svobod. Vsi so bili oblečeni v svoje delovne obleke, na rokavu pa so imeli prišit rumen trak — simbol protivladnega protesta.

Včeraj pa je bil na Filipinah tudi pogreb domnevnega Aquinovega ubijalca Rolanda Galmana. Pogreba se je udeležilo veliko ljudi, saj Filipinci menijo, da Galman ni ubil sindikalista, kot zatrjujejo oblasti.

Trgovina čevljev
MARCELO MALALAN

OPČINE . Narodna ul. 28
Telef. 212.136

PROIZVODI ZA LASE IN ESTETIKO
linea 2 R
UL. TOTI 12 - TRST
TEL.: 766924

Slovenskemu stalnemu gledališču grozi ponovna ostra finančna kriza

Upravni svet Slovenskega stalnega gledališča je na svoji seji, ki je bila v četrtek, razpravljala o gromnem položaju naše gledališke ustanove. Tokrat ni šlo za normalno razpravo o uporabi finančnih sredstev, ampak za diskusijo o položaju, ki postaja ponovno zaskrbljujoč. Skratka SSG grozi kriza, ki bi lahko imela hude posledice.

Najprej so tu težave z deželnim jamstvom za posojila. Deželni odbor je spomladi pred razpustitvijo izglasoval 10 milijard lir posojila za gledališke ustanove v naši deželi, vendar sedanji novi odbor ugotavlja, da bi se s tem dolg dežele za gledališča

povečal na 43 milijard lir. Očitno je, da se v današnji krizi politika posojil izkazuje kot zelo nevarna in negotova pot, čeprav je res, da so gledališča in tudi SSG v naši deželi živela prav s temi posojili.

Po drugi strani so velike težave pri osrednji vladi v Rimu. Zakona o gledališčih ni, stiska italijanskih stalnih gledališč se veča in v sili se hudo rahlja enotnost med samimi gledališči. Ministrstvo za kulturo tudi nima jasnih programov, kako bi rešilo krizo gledaliških ustanov in to tudi v luči krčenja finančnih sredstev, ki ga vrši vlada.

V tem položaju je SSG še posebej

prizadeto, saj vrši čisto specifično vlogo. Produkcija našega gledališča je razmeroma velika in se nikakor ne more omejiti na eno ali dve predstavi, saj mora izpeljati sezono in obveznosti, ki mu jih nalaga zakon, ne da bi imelo pri tem možnosti gostovanj po vsej Italiji, kot to delajo druga italijanska gledališča, ki krčijo svoje programe, domačo sezono pa «napolnijo» z gostovanji drugih gledališč.

Nevarnost je tudi v tem, da bi «krizni vetrovi» prizadeli šibkejšega (ne po umetniški moči) in uveljavili težnje po krčenju manjšinskih gledališč.

Ob vsem tem je upravni svet SSG sklenil, da bo potrebno izpeljati široko akcijo in to na različnih ravneh, da se ponovno sensibilizirajo javnost in pristojne oblasti o vprašanih, ki naše gledališče tarejo, tudi zato, ker je manjšinsko gledališče in torej nosilec čisto določenih specifik. Pa tudi o tem je treba javnost sensibilizirati, da je SSG, z ostalima stalnima gledališkima ustanovama v Trstu, dragocen kulturni dejavnik, brez katerega bi ne bili osiromašeni vsi Slovenci, ampak ves kulturni svet v Trstu in deželi.

Mnenje slovenske komisije PSI na četrtkovi seji Stranka v Rimu naj čimprej predstavi zakonski predlog za globalno zaščito

V četrtek zvečer se je sestala na pokrajinskem sedežu socialistične stranke v Trstu slovenska komisija. V dolgi, razčlenjeni in živahni diskusiji so člani komisije najprej razpravljali o težavah in rezultatih deželnih volitev in o celotni politični situaciji po zadnjih parlamentarnih volitvah. V razpravi so nato prišle jasno do izraza nekatere pomanjkljivosti v notranji organizacijski strukturi in zato so člani slovenske komisije izrazili upanje, da bodo odgovorni strankini organi v Rimu čimprej rešili vse tehnične ovire in takoj predstavili popravljivi zakonski predlog za globalno zaščito slovenske narodnostne skupnosti.

V drugem delu sestanka so člani komisije razpravljali o vrsti organizacijskih težav in o nujnosti širše in poglobljene diskusije o vlogi slovenskih socialistov znotraj in zunaj socialistične stranke. Predvsem je prišla do izraza nujnost po večji koordinaciji skupnega dela in po boljšem obveščanju javnosti, o stališčih in o delu slovenskih socialističnih predstavnikov v raznih izvoljenih svetih. Zaradi nekaterih novih zamisli in pobud, ki so prišle do izraza na omenjenem sestanku bo vodstvo komisije v kratkem sklicalo aktiv vseh slovenskih socialistov tržaške pokrajinske federacije PSI.

V sredo spet stavka poštne nameščencev

Nemeščenci državne poštne-brzojavne uprave z nedavno stavko niso uspeli premakniti vprašanja o obnovitvi delovne pogodbe s slepega tira. Zaradi tega so njih stanovske organizacije v sklopu enotne sindikalne zveze CGIL-CISL-UIL napovedale vrsto novih stavk za prihodnji teden. Potekale bodo razčlenjeno po deželah in skupinah dežel v dneh 15., 16. in 17. novembra. Tako bodo v torek, 15. t.m., stavkali uslužbenci poštne uradov v Piemontu, Dolini Aosta, Lom-

bardiji, Emiliji - Romagni, Markah, Umbriji, Abrucih in Molizeju, v SREDO, 16. T.M., v FURLANJI - JULJSKI KRAJINI (TOREJ TUDI NA TRŽAŠKEM), Venetu, Campanii, Apuliji, Bazilikati, Kalabriji in na Tridentinskem - Gornjem Poadižju, medtem ko bodo v četrtek, 17. t.m., prekržali roke v Liguriji, Toskani, Laziu ter na Siciliji in Sardiniji. Sindikati vsekakor opozarjajo javnost, da bo med stavko poskrbljeno za redno delovanje najnujnejših služb.

PSI o preosnovi rafinerije Aquila

V prisotnosti pokrajinskega sekretarja Augusta Segheneja se je v prejšnjih dneh sestala tovarniška celica PSI v rafineriji Aquila. Celica je vzela na znanje enotni sindikalni dokument, ki govori o sestanku na deželnem odborstvu za industrijo med teritorialnimi sindikalnimi organizacijami, tovarniškimi svetom rafinerije Aquila in direktorjem deželnega odborstva za industrijo Pastorinijem.

Positivne ocene, ki so bile izrečene o dokumentu so povezane z dejstvom, da je deželna uprava sprejela zahtevo o finansiranju rafinerije Aquila S.p.a. za načrt o preosnovi obratov, po katerem naj bi rafinerija postala kompetitivnejša.

Svečana otvoritev Akademije znanosti tretjega sveta

«Pomoč deželam v razvoju najdragocenejša prav na področju znanosti in tehnologije»

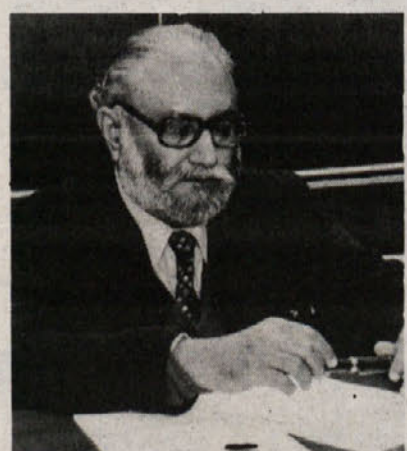
Tržaška univerza in Mednarodna ustanova za napredek in svobodo znanosti v Trstu sta včeraj pred pokroviteljstvom predsednika republike Pertinija priredili svečanost ob ustanovitvi Akademije znanosti tretjega sveta, ki bo poleg drugih znanstvenih ustanov mednarodnega značaja imela sedež v našem mestu.

Gre za pobudo, s katero se želi Trst konkretno vključiti v proces svetovne gospodarske in tehnične integracije in

sicer s stališča nujnosti odpravljanja vse večjega prepada med razvitimi in nerazvitimi. Govorniki na včerajšnji slovesnosti so vsi po vrsti poudarjali, da problemov dežel v razvoju in lakote, za katero v njih vsako minuto umre tri tisoč otrok, ni moč reševati z besedami, ampak s konkretno pomočjo, ki je najdragocenejša prav na področju znanosti in tehnologije. Deželam v razvoju bomo dali največ, če jim bomo pomagali razviti lastne in-

tektualne sposobnosti, jih usposobili, da se bodo mogle same razvijati, je dejal prof. Antonino Zichichi, član znanstvenega odbora Mednarodne ustanove za napredek in svobodo znanosti. V ta okvir se je Trst začel vključevati že pred dvajsetimi leti z ustanovitvijo Mednarodnega centra za teoretsko fiziko v Miramaru. Ustanovitev Akademije znanosti tretjega sveta pa ima za neposredno nalogo pomagati deželam v razvoju pri oblikovanju in razvijanju njihovih lastnih znanstvenih zmogljivosti.

Po pozdravu rektorja univerze Paola Fusarolija, je o pomenu akademije v državnem merilu in o prizadevanjih Italije za pomoč in sodelovanje z deželami v razvoju govoril minister za znanstvene in tehnološke raziskave Luigi Granelli. O pomenu znanosti za razvoj človeštva in njenem preozkem pojmovanju v današnjem svetu, ki ga še nikakor ne moremo opredeliti za svet znanosti, je v imenu Mednarodne ustanove za napredek in svobodo znanosti govoril prof. Zichichi. Predsednik nove Akademije znanosti tretjega sveta, ki bo imela sedež v devinskem gradu, Abdus Salam, pa je navedel mednarodne ustanove in posameznike, ki so sodelovali pri njeni ustanovitvi in njihovim predstavnikom podelil diplome

Prof. Abdus Salam

družabnikov-ustanoviteljev. Tržaški župan Richetti je v svojem pozdravu v imenu mesta poudaril potrebo in željo Trsta po vključevanju v mednarodno izmenjavo visoke tehnologije in kulture, saj ima prav Trst in dežela Furlanija - Julijska krajina za to izjemno ugodne možnosti in veliko dobre volje. Prihodnost je možna samo v miru, je dejal Richetti, in zaželel akademiji, da bi čim več prispevala za napredek človeštva in za boljši jutri.

Končno le na razpolago knjižice za prepustnice

Državna tiskarna v Rimu je poskrbela končno za dotiskanje in (kot sporoča tiskovna agencija) tudi za razdelitev obveljanih prepustnic, ki so v smislu videmskega sporazuma z dne 22. avgusta 1955 (popravljenega z dopolnili 15. maja 1982) namenjene prebivalstvu obmejnih predelov Furlanije - Julijske krajine. Nova prepustnica ima veljavnost 5 let.

Postopek za njeno izdajanje je bil poenostavljen: na prepustnico, do katere ima pravico italijanski državljan, ne bo odslej pristojna jugoslovanska oblast več vtiskovala poprejšnjih žigov, pač pa bodo kvesture na naši strani občasno posredovale milici onkraj meje podatke o osebah, katerim so izdale prepustnico.

V obdobju najgostejšega osebnega prometa čez mejo s prepustnico smo našli, kot znano, čez 60 milijonov prehodov na leto, odkar pa je bil lani oktobra uveden na jugoslovanski strani obvezni denarni polog, je število prehodov padlo na nekaj več kot 20 milijonov, a letos bo še nižje: od začetka leta do konca oktobra jih je bilo samo 11,829 milijona, torej skoraj 6,5 milijona manj kot v ustreznem času lanskega leta.

Dotiskanje novih prepustnic je kajpada dobrodošlo: marsikomu pri nas je prejšnja zapadla pa je ni mogel obnoviti, ker ni bilo na razpolago knjižic.

NADJA FILIPIČ

Župan Richetti o premogovni centrali

Tržaški župan Richetti se je v prejšnjih dneh sestel z visokimi funkcijami družb ENEL in IRI ter se z njimi pogovarjal o trenutnem stanju izvajanja vsedravnega energetskega načrta. Na sestankih je bila potrjena možnost, da bi lahko bila ena od premogovnih central zgrajena prav v Trstu.

Precizirano je nadalje bilo, da bi ta možnost sprožila investicije za 1.800 milijard lir in v začetni fazi (v prvih šestih letih) zaposlila 950 oseb, nato pa 800.

Vsekakor pa je treba zabeležiti razne ponudbe in pritiske, ki prihajajo predvsem iz raznih krajev severne Italije glede lokacije premogovnih central. Župan Richetti je s tem v zvezi seznanil sogovornike, da je bil v enotni resoluciji občinskega sveta izražen interes, da bi bil v energetski politiki zaobjet tudi tržaški teritorij, obenem pa bi morale biti zagotovljene tudi znanstvene in tehnične garancije glede vpliva, ki bi ga taka centrala imela na teritorij.

● Po včerajšnji slovesnosti na tržaški univerzi je župan Richetti sprejel na županstvo ministra Granellija, s katerim je obravnaval nekatera vprašanja, ki zadevajo znanstvenoraziskovalne centre na Tržaškem.

Zdravstveni okraji: nov pristop k pojmovanju človekovega zdravja

Kaj je zdravje? Še do nedavnega je veljalo, da smo zdravi kadar nismo bolni, kadar ne opazimo znakov bolezni, kadar ne potrebujemo zdravnikove pomoči ali kadar nam ni treba v bolnišnico. Pojmovanje zdravja prek njegovega nasprotja, pa si nismo sami izmislili. Vcepil nam ga je določen sistem zdravstva, za katerega je bil glavni in skoraj edini cilj zdravljenje, potem ko je bolezen že nastopila. Kriza v gospodarstvu, pa tudi na širšem področju družbenega življenja, sili k racionalizaciji naših navad in hotenj in tako se je tudi na medicinskem področju marsikaj spremenilo.

Leta 1979 je začel veljati v Italiji zakon 833 o zdravstveni reformi, ki v svojem prvem členu poudarja načelo, da mora vsedravnna zdravstvena služba skrbeti v prvi vrsti za pospeševanje in varovanje zdravja, šele nato za njegovo ponovno pridobitev. Novi zakon je tudi osvojil načela svetovne zdravstvene organizacije, za katero je zdravje «popolno dobro počutje tako v fizičnem kot mentalnem in socialnem pogledu, in ne le pomanjkanje bolezni ali prizadetosti». K zdravju torej pomembno pripomorejo tudi socialne okoliščine, v katerih človek živi.

Na teh osnovah, na tej novi kulturi zdravja, sloni pomembna postavka zdravstvene reforme v Italiji: zdravstveni okraj. To naj bi bila struktura, ki naj bi nudila vse službe osnovnega zdravstva na določenem teritoriju in s tem reševala zdravstvene ter psiho-socialne potrebe določene skupnosti. Delo socio-sanitarne ekipe, predvidene v okrajih, mora biti po svoji orga-

nizaciji, operativni in kulturni praksi povsem različno od načina dela, ki je doslej veljal v zdravstvenem sistemu bolnic, bolniških blagajin in krajevnih uprav. V ta namen določa zakon, da imajo člani ekipe skupni cilj (zdravstveno varstvo, zdravljenje in rehabilitacijo prve stopnje) z večstranskim učinkom. Z drugimi besedami: vsi člani ekipe naj bi skrbeli za vsestransko dobro počutje človeka in ne kot se dogaja sedaj, ko si razne službe sproti podajajo uporabnika na račun posameznih pristojnosti.

Poglejmo sedaj, katere službe so predvidene v zdravstvenih okrajih. V okviru posegov prve stopnje je treba všteti zdravstveno vzgojo, posvečevalnico za mater in otroka, splošnega zdravnikarja in pediatra, ki naj bi nudila storitve tudi na domu, službo prve pomoči, bolničarsko in družinsko oskrbo na domu, skrbstvo, posege za socializacijo ostarelih in handicapiranih, higiensko nadzorstvo nad živili, izdajanje zdravniških potrdil, razdeljevanje osnovnih zdravil, nudenje splošnih informacij in upravnih nasvetov državljanom. Pahljača služb je logično odvisna od potreb posamezne skupnosti, lahko pa se razširi še na nekatere pomembnejše specialistične službe, kot je npr. zobozdravniška.

To so torej nekatere izmed služb. Kaj pa lahko naredijo posebnega operaterji v dogovoru s prebivalci in družbenimi komponentami določenega področja? Prav gotovo bi bili vsi zadovoljni, če bi imeli na razpolago v okraju splošnega zdravnikarja in pediatra za nujne primere. Ravno tako bi bilo potrebno, da bi člani ekipe z ustrežno pomočjo na domu preprečili nepotrebno

zdravljenje v bolnišnicah in drugih zavodih, da bi čimbolj preprečevali obolenja pri nosečnicah, majhnih otrocih, delavcih, ki so zaposleni v škodljivem okolju, kroničnih bolnikih, pri vseh, ki živijo nekje na robu družbe (narkomanih, itd.). V okviru zdravstvenega okraja naj bi poskrbeli za socialne centre, za stanovanje v prid oseb, ki si ne morejo pomagati, za skrčenje zdravstvenih stroškov, ki nastajajo ob odvečnem uživanju zdravil (škodljivih zdravju!) ali ob nepotrebnih laboratorijskih pregledih. Socializacija ostarelih pomeni tudi izpeljati pobude, s katerimi se orednotijo krajevne kulturne dejavnosti, v sodelovanju z organizacijami, društvi, šolami, mladimi, sindikalnimi združenji tistega okraja. Možnosti in delokrogi zdravstvenih okrajev so torej zelo konkretni in razčlenjeni. Vprašanje je le, zakaj jih pri nas še ni, oziroma, kako je z realizacijo zdravstvenih okrajev v tržaški zdravstveni enoti. O tem prihodnjic.

Danes občinski svet na Repentabru

Danes ob 15. uri se sestel repentabrski občinski svet, ki bo med drugim razpravjal o proračunu za finančno leto 1984, o ustanovitvi službe za pobiranje, prevoz in uničevanje smeti, ter bo za menjal občinskega odbornika.

Velika množica na pogrebu Vittoria Vidalija

Delegacijo KPI na pogrebu je vodil sam Berlinguer, poslovilni govor pa je na šentjakobskem trgu imel Alessandro Natta - Govorili so tudi Ugo Poli, Marija Bernetič, Degrassi, Alvarez, pesnik Rafael Alberti in Claudio Magris

Stotine meščanov, strankarskih tovarišev, prijateljev in znancev so se večeraj poklonile posmrtnim ostankom Vittoria Vidalija v stavbi Tržaške federacije KPI. Med njimi so bili vidni predstavniki političnega in kulturnega življenja, številne partijske delegacije, župani, poslanci, komunistični svetovanci, člani sindikalnih in množičnih organizacij. Poleg praporja miljske občine, so bili ob krsti venci predsednika republike Pertinija, predsednice poslanske zbornice Nilde Iotti, kubanskega veleposlanika, centralnega komiteja KPI, komunistične poslanske skupine v evropskem parlamentu ter vsedržavne in deželne CGL. Med številnimi sožalnimi brzojavkami je Vidalijeva družina prejela tudi brzojavko mehiškega veleposlanika v Italiji. Zadnje častno stražo ob krsti so sestavljali člani delegacije centralnega komiteja KPI, ki jo je vodil generalni tajnik Enrico Berlinguer.

Iz Ulice Capitolina je žalni sprevod krenil proti šentjakobskemu trgu, kjer se je od Vidalija poslovil delavski Trst prav na mestu, od koder mu je sam tolikokrat govoril. Poslovilne besede so mu namenili tajnik Tržaške federacije KPI Ugo Poli, Marija Bernetič v imenu slovenskih komunistov, Bruno Degrassi za sindikato zvezo CGIL - CISL - UIL, Santiago Alvarez v imenu centralnega komiteja španske KP, Vidalijev prijatelj in soborec Rafael Alberti in Alessandro Natta v imenu centralnega komiteja KPI.

Claudio Magris je govoril o Vidalijem pisateljskem delu in poudaril posebno sporočilnost tistih del, ki so neposredno izšla iz njegove revolucionarne akcije. Marija Bernetič je opozorila na pokojnikova prizadevanja za slovenske in hrvaške tovariše, medtem ko je Santiago Alvarez prinesel španski pozdrav legendarnemu komandantu Carlosu. Književnik Rafael Alberti

je govoril v imenu španskih in latinoameriških umetnikov in ustvarjalcev, kakršen je bil na primer Neruda, ki so jih na Vidalija vezale izredno globoke prijateljske vezi.

Alessandro Natta je v svojem poslovilnem govoru orisal pokojnikovo življenje, ki je bil en sam izziv, predvsem samemu sebi. Po burnih letih protifašističnega boja, v katerih je postal patriot tolikih domovin, se je vrnil v razburkan Trst, kjer je nepopustljivo uveljavljal svoj internacionalizem, ki je v obdobju stalinizma pripeljal do spopada z Zvezo komunistov Jugoslavije. Iz tega obdobja padajo na Vidalijevo osebnost sence vse do XX. kongresa KPI, ko se je zgodovinski avtokritiki pridružil tudi Vidalijev, čeprav je vztrajal na specifičnosti tržaških razmer. Bil je namreč protagonist ostrega soočanja na tej meji v obdobju hladne vojne in razkrajajočega, brutalnega spopada med Stalinom in Zvezo komunistov Jugoslavije, je dejal Natta. Pozneje se je izkazalo, da je ZKJ pravilno branila načelo pravice do lastne poti v socializmu, je nadaljeval govornik. Končen obračun Vidalijevega dela in življenja pa sega v zadnjih petnajst let, ko se je doživeto in neusmišljeno lotil zgodovinsko - avtobiografskega pretresa svoje eksistence. Omenil je tudi Vidalijevo zadržanje ob podpisu osimskih sporazumov in vsega, kar jim je v tržaškem političnem življenju sledilo ter poudaril, da se je komunistični voditelj uprl nacionalizmu in instrumentalizaciji ter da mu je bila pogavitna skrb, da se razkol ne bi prenesel na ljudske množice.

Žalni sprevod je od Sv. Jakoba krenil v Milje, Vidalijevo rojstno mesto, kjer se je od njega v imenu someščanov poslovil župan Bordon, nato pa so ga pokopali med partizane na tankajšnjem pokopališču.

Žalna svečanost pri Sv. Jakobu: zgoraj množica na trgu med govorom pesnika Albertija, spodaj pa uradna delegacija KPI na pogrebu, ki jo je vodil tajnik Enrico Berlinguer

Demantirana vest o prodaji Piccola Attiliu Montiju

Da je tržaški italijanski dnevnik «Il Piccolo» na prodaj, ni nobena novost, ni pa res, da bi bila že sklenjena pogodba o prodaji dnevnika skupini bivšega petrolejskega mogotca Attilia Montija in tržaškega industrijca Raffaeleja De Riuja. Vest, da je bil dogovor o prodaji že dosežen in da je sedaj potrebno samo še pooblastilo sodišča, je objavil tržaški tednik «Il Meridiano», ki je tudi napovedal odslavitve kakih trideset od šestdesetih časnika, kolikor jih sedaj premore redakcija v Ul. Pellico. De Riu, ki je tudi predsednik tržaškega drugoligaškega nogometnega kluba, je v intervjuju Meridianu tudi zagotavljal, da se bo Piccolo «vrnil na staro pot», ko je list urejeval Chino Alessi, ki mu je dal izrazito konservativni in nacionalistični pečat.

Tako Rizzoli kot družba OTE, ki je formalen lastnik Piccola, sta Meridianovo vest zanikala. Direkcija časopisa pa je s svoje strani ožigosala neodgovorno pisanje tednika, ki je z objavo vesti skušal vnašati zmedo med delavci Piccola.

Razstava Ernsta Barlacha

Sinoči so v razstavnici dvorani Palače Costanzi odprli razstavo del pomembnega nemškega likovnika Ernsta Barlacha. Kar je to v glavnem mojster dleta in grafike, je umevno, da so prinesli v Trst le njegove grafike in sicer kar 75 listov iz dočak dolge umetnikove ustvarjalne dobe, saj so nekatera razstavljena dela datirana celo z letom 1930, torej z letnicami malo pred umetnikovo smrtjo. Razstavo mojstra, ki spada v dobo Picassa, Kokoschke, Chagalla, celo Kandinskega in Mondriana, je v Trstu pripravil mestni muzej Revoltella ob sodelovanju Instituta za kulturne stike s tujino iz Stuttgarta ter z Institutom Goethe v Trstu. Odprtje razstave sinoči ni doživelo množičnega obiska, kot je sicer navada za takšne prireditve.

Vdovo so načrtno okradli med moževim pogrebom Policija prijela šakalske tatove

Zahrbtne tatove, bolje bi bilo zapisati brezvestne šakale, ki so 31. oktobra izkoristili pogreb 64-letnega Lelia Dalla Stella, da so okradli njegovo vdovo, so agenti letočega oddelka izsledili in priprli. Gre za 29-letnega pristaniškega delavca Roberta Fontanota iz Ul. Mangart 14 in za 24-letnega peka Daria Pisa iz Ul. Boito 6. Fontanot, ki si je med vdovom v vilo vdove Nives Dalla Stella v Ul. Barison 11 zlomil nogo, je gnusno dejanje povsem priznal, njegov pajdaš pa le delno. Fontanot in Pisa pa nista bila sama, ampak le materialna avtorja tatvine, ki je navrgla okrog 80 milijonov lir v dragocenih predmetih. Policija je namreč aretirala pod obtožbo prekupčevanja 23-letnega mehanika Claudia Mistera (Ul. S. Michele 6) in 24-letnega avtoličarja Massima Pockaja (Ul. Parini 15). Onadva sta imela nalogo, da skrijeta dragulje in druge dragocene predmete ter da poskrbita za prodajo. Naj pri tem povelimo, da so agenti ves plen vrnili okradeni vdovi.

Osnovno jedro te tolpe je imelo še nekaj priveskov. To so 30-letni Giorgio Cassotta (Ul. Hermet 2/2), 25-letni Roberto Cresevitich (Ul. Caprin 17) in 33-letna Tiziana Puri (Ul.

S. Michele 49). Vsi trije so pomagali pri prikrievanju kaznivnega dejanja in dragocenosti, tako da se bodo morali braniti pred sodniki. Zankrat ima celotno zadevo v rokah namestnik državnega tožilca Drigani, ki je uvedel sodno preiskavo.

Kar je v tej zgodbi iz današnjih dni najbolj srhljivo, je popolna brezbržnost lopovske tolpe do bolečine in trpljenja človeka, ko ga hudo prizadene smrt osebe. Nasprotno: njegov obup načrtno izkoristijo. Policija je namreč ugotovila, da je Fontanot dobro vedel za vdovino odsotnost, potem ko je uro pogreba razbral iz dnevnega časopisa. Da se jim je podli naklep posrečil, je prav gotovo pripomoglo tudi dejstvo, da je Nives Dalla Stella pod težo žalosti pozabila vključiti alarmno napravo. V tem okviru je še bolj pesimistično spoznanje, da je v zadnjih mesecih že prišlo do podobnih šakalskih tatvin.

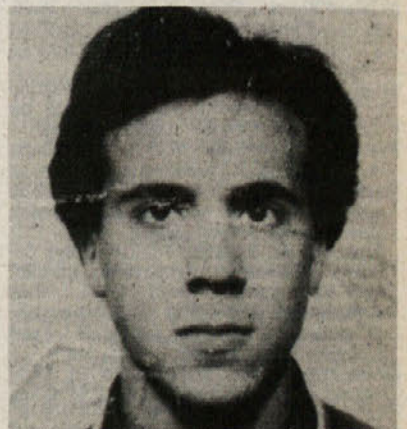
Na sliki: zgoraj Fontanot in Pisa, spodaj Mistero in Pockaj.

Smrtno trčenje v križišču med Ul. Roma in Mazzini

Nevarno križišče med ulicama Roma in Mazzini je večeraj zjutraj okrog 6. ure spet zahtevalo smrtno žrtev. V trčenju med motornim kolesom cagiva in mestnim avtobusom števil. 10 je izgubil življenje 25-letni bolničar Antonio Perillo iz okolice Erne, njegova sopotnica, 22-letna bolničarka Gabriela Cavallero, tudi iz Erne, pa je bila hudo ranjena. Zadobila je hud udarec v glavo in obraz, zlomila pa si je nogo in verjetno tudi licnico ter čeljustno kost. V komi 1. stopnje so jo sprejeli na nevrokirurškem oddelku s prognozo okrevanja v dveh mesecih.

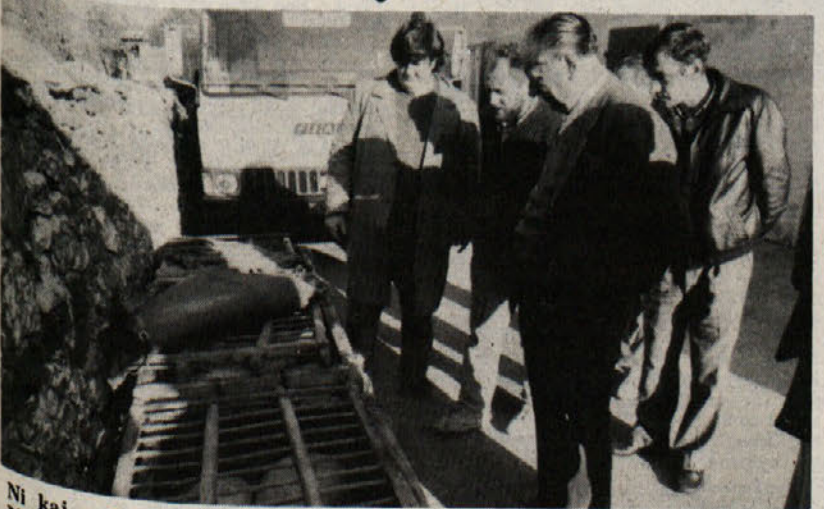
Njenemu prijatelju, ki je bil kot ona zaposlen v bolnišnici pri Maddaleni, so skušali rešiti življenje na oddelku za oživljenje. Njegovo zdravstveno stanje pa je bilo tako dramatično, bil je namreč v komi 4. stopnje, da je izdihnil še preden je potekla ura.

Dinamika nesreče je zelo jasna. Perillo je vodil svoje motorno kolo proti Korzu Italia, ko je z desne pripeljal mimo avtobus števil. 10, ki ga je upravljal proti Trgu Goldoni 43-letni sofer Ettore Paoli. Neznanka je torej semafor: kdo je vozil mimo rdeče luči?

Karabinjerji so zaenkrat zbrali le izjavo soferja, ki trdi, da je peljal mimo zelene luči. V pričakovanju, da si bo Cavallerova nekoliko opomogla, bodo preiskovalci preverili delovanje semaforja in točno zmerili trajanje rumene luči, saj je zelo možno, da je eden od vzrokov za vožnjo v križišču z rumenim semaforjem.

Martinovanje na Proseku

Ni kaj, sodobna kriza vrednot ni zameglila slovesa proseškega patrona sv. Martina. Običajni vaški praznik je pritegnil namreč večeraj na Prosek široko množico ljubiteljev pristnih običajev in navad. Na martinovanju je vsakdo lahko prišel na svoje. Tako tisti, ki so želeli kupiti ali prodati prašiča, kakor oni (teh je bilo največ), ki so vsakodnevne tegobe umaknili na stran in se povesečili ob domači kapljici ter tradicionalni jedi — zelju in klobas. Na patrona sv. Martina bodo imeli dober spomin tudi otroci, saj so se v pisani družini lahko sproščeno zabavali.

Tržaški industriji v krizi na pomoč tudi z državnim energetskega načrtom

Žgoče probleme nekaterih gospodarsko najbolj prizadetih območij v Italiji, ki sodijo v okvir načrtovanih «križnih bazenov», bo mogoče rešiti tudi z izvajanjem vsedržavnega energetskega načrta. Tako so po skupnem sestanku naglasili minister za industrijo Altissimo, minister za državne soudeležbe Darrida, predsednik Zavoda za industrijsko obnovo IRI Prodi in predsednik Državne ustanove za električno energijo ENEL Corbellini.

V tiskovnem sporočilu so napovedali, da se bo energetskega načrta pričel izvajati pred prvotno predvidenim rokom in da bodo določeni posegi v tem sklopu lahko učinkovito vplivali na razvoj proizvodnih naložb v industriji in zaposelnosti. Blagodejni učinki tega naj bi se še posebno poznali na območjih Genove, Piombina in Trsta, ki doživljajo zlasti hudo krizo na železarskem in ladjedelskem področju.

SOCOF: enkratnost naj postane trajnost?

Zadnja številka uradnega vestnika republike («Gazzetta ufficiale») je izšla s posebno prilogo, v kateri je seznam vseh občin v Furlaniji - Julijski krajini, ki so se odločile (ali pa tudi ne) za uvedbo tako imenovanega občinskega dodatnega davka na dohodke od zgradb SOCOF. V seznamu so tudi količniki, ki so jih posamezne občine izbrale za zaračunavanje davka.

Iz seznama izhaja, da so se tržaška, miljska, dolinska, repentabska, zgoniška in devinsko-nabrežinska občina opredelile za najvišji količnik, ki znaša, kakor znano, 20 odstotkov.

Naj dodamo nič kaj prijetno sumnjo, da se utegne ta davek iz prvotno mišljenega enkratnega izrednega davka spremeniti v reden davek; to smo sicer bežno tudi že omenili, toda sedaj so se v tem smislu tudi pričele širiti govoriče v krogih blizu pristojnih finančnih oblasti v Rimu. Je to res potrebno?

Seja dolinskega občinskega sveta

Sinoči se je sestel dolinski občinski svet, ki je kot glavno točko dnevnega reda imel predstavitev osnutka proračuna za finančna leta 1984 - 1986. Programsko proračunsko poročilo je podal župan Svab. Na začetku seje je dolinska občinska skupščina počastila spomin umrlega senatorja Vittoria Vidalija. Med drugim so sinoči odobrili in poslali pismo predsedniku republike Pertiniju s pozivom za mir v svetu. O poteku sinočnje seje bomo še poročali.

● V okviru manifestacije «Grasbe» na jesen 83, ki jo prireja škedenjska Pro Loco, bo v ponedeljek, 14. novembra, ob 20.30 nastopil v škedenjski kinodvorani v Ul. Soncini 187 pevski zbor italijanske narodnostne skupnosti iz Izole, ki ga vodi Claudio Strudthoff.

Slovensko lovsko društvo FJK «Dobrodo» izreka iskreno sožalje odborniku Karlu Milkoviču ob izgubi predragega očeta.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Gostovanje **SLOVENSKEGA LJUDSKEGA GLEDALIŠČA IZ CELJA**

V KULTURNEM DOMU V TRSTU

Peter Shaffer

AMADEUS

Režija: **DUŠAN MLAKAR**

DANES, 12. novembra, ob 20.30 — ABONMA RED B in F sobotni
JUTRI, 13. novembra, ob 16.00 — ABONMA RED C in G nedeljski

Gledališča

CANKARJEV DOM - Ljubljana
Velika dvorana
Danes, 12. novembra, ob 18. uri: Akademski zbor F. Prešeren - Kranj.

Okrogla dvorana
Danes, 12. novembra, ob 10. uri: Otroška matineja «Nočni čuvaj v živalskem vrtu». Ob 20. uri premiera «Nočni čuvaj v živalskem vrtu».

Mala dvorana
V ponedeljek, 14. t.m., ob 19.30: Večer ukrajinske komorne glasbe.

V soboto, 19. t.m., ob 10. uri: Maria Clara Machado «Mali strah Bav Bav» - Lutkovna skupina Horjul.

Razstave
Od 15. do 21. novembra: VI. knjižni sejem. V sklopu sejma bodo tudi strokovna srečanja, predavanja in okrogle mize.

Od 23. do 30. novembra (I. predvečerje): Razstava likovnih del s tematiko iz NOB.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU
Danes, 12. nov., ob 16.30 v Avditoriju v Portorožu: Dušan Jovanovič - Vojaška skrivnost, režija Slobodan Unkovski.

ROSSETTI
Danes, 12. novembra, ob 16. uri (red prost) in ob 20.30 (red 1. sobota) v gl. daljšču Rossetti nastop gledališke skupine «Cooperativa Teatro mobile» Giulia Bosettija s Pirandellovim delom «Sei personaggi in cerca d'autore». V abonmaju odrezek št. 1.

VERDI
Danes, 12. novembra, ob 20. uri (red B-F) deveta in zadnja predstava Verdijeve opere «I due Foscari». Dirigent D. Oren, zbor in orkester gledališča Verdi vodi Andrea Giorgi.

Kino

La Cappella Underground 18.00, 20.00 in 22.00 «Stardust Memories». Igra Woody Allen.

Ariston Zaprti Jutri 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 «Finalmente domenica». Režija: F. Truffaut. Igrata: Fanny Ardant in Jean Louis Trintignant.

Eden 16.00 — 22.15 «Scherzo del destino in agguato dietro l'angolo come un brigante da strada». Ugo Tognazzi.

Fenice 17.30, 19.50, 22.15 «Sing Sing». A. Celentano, E. Montesano.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.10 «Africa dolce e selvaggia». Prepovedan mladini pod 14. letom.

Dvorana št. 2 15.30 — 22.10 «Altri desideri particolari». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 15.30 — 22.10 «I ragazzi della 56. strada». Režija F. Ford Coppola. Matt Dillon.

Grattacielo 17.00, 18.45, 20.30 in 22.15 «Mani di fata». Renato Pozzetto in Eleanora Giorgi.

Mignon 15.00 — 22.10 «Flashdances». J. Beals, M. Nori in B. Bauer.

Aurora 16.30 — 22.00 «L'ospedale più pazzo del mondo». Film za vsakogar.

Capitol 16.30 — 22.00 «Psycho II». Prepovedan mladini pod 14. letom.

Moderno 17.00 — 22.00 «Dieci minuti alla mezzanotte». C. Bronson. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Radio 15.30, 17.00, 18.30, 20.00 in 21.30 «Orgasmo». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 16.00 — 22.00 «Mephisto». Režija Istvan Szabó.

Lumiere 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 «Un uomo da marciapiedi». Dustin Hoffman. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 15.30 — 22.00 «Il verdetto». Paul Newman.

Razstave

Danes, 12. novembra, ob 18. uri bodo v galeriji «Corsia Stadium» - Ul. C. Battisti 14, otvorili razstavo slikarja Aureliana Del Setteja. Razstava bo trajala do 24. t.m.

Narodna in študijska knjižnica - Odsek za zgodovino vabi na ogled razstave o ukinitvi slovenskih in hrvatskih šol ob 60-letnici Gentilejeve reforme. Urnik razstave: vsak dan od 9. do 12. ter od 15. do 18. ure, razen ob sobotah, nedeljah in praznikih. Razstava bo odprta do 20. t.m. v Kulturnem domu v Trstu.

Danes, 12. nov., ob 18. uri bo odprl razstavo v galeriji «Tribbi» znani tržaški likovnik Marino Sormani, ki bo razstavljal do 25. t.m.

Jutri, 13. novembra, ob 11. uri bo v videmski galeriji «Falaschi arte contemporanea» odprl razstavo tržaški kipar Lowell Ellis, ki bo svoja dela razstavljal skupno z Enricom Stropparom in Alessiom Tasco.

Danes, 12. novembra, ob 18.30 bo v galeriji «La Navetta», Ul. Torrebianca 4, otvorile razstave risb slikarke Alice Gombacci. Slikarke bo predstavil umetnostni kritik Carlo Milic.

Sekcija KPI **DEVIN - NABREŽINA** priredi

danes, 12. t.m., ob 20. uri na novem sedežu sekcije

PROSLAVO OKTOBSKE REVOLUCIJE

Ob tej priložnosti se bomo poklonili spominu tovariša Vittoria Vidalija.

Kulturno društvo **SLAVEC** priredi

danes, 12. t.m., in jutri, 13. t.m., v Kulturnem domu v RIMANJH tradicionalno

RAZSTAVO IN POKUŠNJO DOMAČIH VIN

Danes, 12. t.m., ob 19.30 koncert godbe na pihala iz Ricmanj. Oba večera pes z ansamblom POMLAD.

Deloval bo dobro založen bife z raznovrstnimi jedami in pijačami.

Včeraj - danes

Danes, **SOBOTA, 12. novembra**

EMIL
Sonce vzide ob 7. uri in zatone ob 16.39 — Dolžina dneva 9.39 — Luna vzide ob 13.36 in zatone ob 23.06.

Jutri, **NEDELJA, 13. novembra**

STANISLAV
Vreme včeraj: temperatura zraka 11,8 stopinje, zračni tlak 1016,5 mb pada, brezvetrje, vlaga 74-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 15,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Massimiliano Novak, Mara Nahum, Alessia Uboni.

UMRLI SO: 80-letna Maria B'zjak, 72-letni Giovanni Bertoni, 80-letna Caterina Coronica vd. Erman, 76-letna Rosa Giacomini vd. Vidali, 79-letni Romeo Giorgi, 48-letni Giuseppe Giustolisi, 59-letni Mario Casanova, 61-letni Andrea Milkovic, 87-letna Anna Ficich vd. Piet, 72-letna Amedea Piceni vd. Caselli, 87-letna Margherita Maieron vd. Di Vora, 24-letni Antonio Perillo, 85-letna Rita Spadaro, 90-letna Giuseppina Suligoi.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 9171, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 26, Trg XXV. aprila 6, Fernetiči, Milje (Lungomare Venezia 3). (od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Fernetiči, Milje (Lungomare Venezia 3).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209-197.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Društvo zamejskih likovnikov sporoča članom, da bo seja društva v ponedeljek, 14. t.m., ob 17. uri v Ul. sv. Frančiška 20.

V Društvu slovenskih izobražencev bo v ponedeljek, 14. t.m., ob 20.30 goveril prof. Martin Jevnikar o Antonu Klodiču pl. Sabladoskem, izjemni osebnosti Beneške Slovenije.

Mladinska folklorna skupina KD Rdeča zvezda iz Saleža vabi nove pl salce in tiste, ki ljubijo folkloro, ples in petje, naj pridejo v osnovno šolo v Salež danes, 12. novembra, od 16.30 do 17. ure.

KD Rovte - Kolonkovec priredi silvestrovanje v Tolminu «Hotel Krn». Odhod 31. 12. 83 zjutraj in prihod 1. 1. 84 z večer. Interesenti naj telefonirajo na št. 827-808 ali 827-528 ob uri kosila. Marinovanje bo v prostorih kulturnega društva Rovte-Kolonkovec ob 20. uri danes, 12. novembra. Poskrbljeno za pijačo, jedajo in veselo razpoloženje.

SLOVENSKI TABORNIKI v Italiji
ROD MODREGA VALA

vabi svoje člane na

OBCNI ZBOR

ki bo jutri, 13. novembra, ob 10. uri v Gregorčičevi dvorani Ul. sv. Frančiška 20 v TRSTU.

Ul. sv. Frančiška 20

VLADIMIR VELIČKOVIC

Razstavlja

slike, risbe in grafike

MLADINSKI KROZEK BOLJUNEC

priredi

danes, 12. t.m., ob 20.30 v gledališču F. Prešeren v BOLJUNCU

ROCK KONCERT

z ansamblom Maraton iz Kopra.

Razna obvestila

V razstavnih dvorani tržaške pokrajine na Trgu Vittorio Veneto 4 bodo danes, 12. t.m., otvorili fotografsko razstavo «Empfindungen - sensazioni» nemškega umetnika Leopolda Fellingerja.

Slovensko kulturno društvo Barkovlje, Ul. Cerreto 12, priredi jutri, 13. novembra, v društvenih prostorih MARTINO-VANJE. Poskrbljeno za hrano, pijačo in veselo razpoloženje.

SPDT prireja v četrtek, 17. t.m., predvajanje filmov na temo «Zlet v Tanzanijo». Predaval bo prof. Miladin Černe, prikaz filma pa bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/2) s pričetkom ob 20. uri. Vabljeni!

Šolske vesti

Državni poklicni zavod J. Stefan obvešča starše, da se bosta vršila rediteljska sestanka na sedežu šole po sledečem urniku: v ponedeljek, 14. t.m., ob 17. uri za prve razrede in v torek, 15. t.m., ob 17.30 za vse ostale razrede.

ZDRUZENJE AKTIVISTOV OSVOBODILNEGA GIBANJA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE IN ZVEZA VOJNIH INVALIDOV NOV

vabita

svoje člane in prijatelje na večer ob predstavitvi makete za spomenik padlim s Kolonkovec, od Sv. Ane in iz Škednja.

OBVESTILO

Čenjenim strankam in čitateljem sporočamo novi urnik sprejemanje objav za PRIMORSKI DNEVNIK:

— Oglase in raznovrstna obvestila vsak dan od 8. do 13. ure (samo osmrtnice do 20.30)

— božična in novoletna voščila vsak dan od 8. do 13. ure do vključno 1. decembra 1983 (Po tem datumu ne moremo jamčiti objave)

Oglasni oddelek PUBLIEST

Trst, Ul. Montecchi 6/III. nadstr. Tel. 794-672 int. 57 ali 59.

MENJALNICA vseh tujih valut

11. 11. 1983

Ameriški dolar	1.600
Kanadski dolar	1.290
Švicarski frank	0
Danska krona	166
Norveška krona	215
Švedska krona	203
Holandski florint	539
Francoski frank	197
Belgijski frank	27
Funt sterling	2.390
Irski sterling	1.870
Nemška marka	604
Avstrijski šilling	85,75
Portugalski eskudo	11
Španska pezeta	10
Japonski jen	6
Avstralski dolar	1.350
Grška dramma	13,75
Debeli dinar	11,75
Mali dinar	11

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - 61-446

HHRANILNICA IN POSOJILNICA NA OPČINAH

vljudno vabi člane na proslavo 75. obletnice ustanovitve

JUTRI, 13. novembra, ob 10. uri

v KULTURNEM DOMU v TRSTU, Ul. Petronio 4

Ob priliki proslave 75-letnice hranilnice in posojilnice vabimo člane na slavnostno kosi'o v restavracijo «VOLNIK» v Repnu. Sporočamo, da bosta po proslavi na razpolago dva avtobusa za prevoz do restavracije.

Vstop samo z vabi'om.

UPRAVNI ODBOR

darovi in prispevki

V spomin na Justa Pavletiča daruje Ivan Ukmar 20.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V počastitev spomina tete Justine Ckretičeve roj. Caharija daruje nečakinja Breda 30.000 lir za nabrežinsko cerkev in 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Marije Maver - Čok darujejo Silvester in Marija Glavina 20.000 lir ter Lidija in Rudi Gombač 5000 lir za spomenik padlim v NOB v Lonjerju.

Namesto cvetja na grob tete Marije Maver - Čok darujejo Virgilio Maver z družino 20.000 lir, Danilo Maver z družino 20.000 lir ter Doro Maver z družino 20.000 lir za spomenik padlim v NOB v Lonjerju.

V spomin na Vojka Ferlugo daruje Zdenka Savli 10.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

V spomin na Alojza Daneva in Albino Milkovič darujeta Marija in Ivanka Sosič 10.000 lir za MPZ Vesela pmlad in 10.000 lir za cerkev pri Banih.

Namesto cvetja na grob Marije Čok daruje Marjuča Čok 15.000 lir za popravilo spomenika padlim v NOB iz Lonjerja.

V počastitev spomina Marije Čok - Maver darujejo Karla, Mira in Pina 30.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

Namesto cvetja na grob Marije Maver - Čok daruje nečakinja Vera Vesel z družino 15.000 lir za TPPZ in 15.000 lir za spomenik padlim v NOB iz Lonjerja.

V spomin na Vojka Ferlugo daruje Marta Puhalj 30.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

V počastitev spomina Alojza Daneva darujeta Angelca in Zvonko Malalan 10.000 lir za moški pevski zbor Tabor.

Namesto cvetja na grob Stanka Pečarja darujejo Silvana, Zvonko, in Marčelo z družinama 50.000 lir za Glasbeno matico.

V spomin na dragega moža Jož ta Miliča daruje žena Olga 10.000 lir za Center za rakasta obolenja in 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V počastitev spomina Ivana Regenta daruje Jolanda Costanzo 15.000 lir za pevski zbor V. Mirk.

V vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu darujejo: kriški 60-letniki 35.000 lir, družina Košta in Spadaro Kocjanovi 25.000 lir, Albino Antonini (Trst) 5000 lir t r N.N. 100.000 lir.

V spomin na Vojka Ferlugo daruje Angel Turk 15.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

V spomin na Vojka Ferlugo darujeta Vlado in Vanja Turina 20.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

V spomin na tov. Vojka Ferlugo darujejo Angela, Stane in Milan Kodrič 30.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

V spomin na pok. Gabrijl Ia darujejo kolegi none Gabrijele iz sanatorija na Obelisku 140.500 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Vojka Ferluge darujeta Dana in Boris z družino 25.000 lir za mešani mladinski pevski zbor Glasbene matice in 25.000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina Marije Čok roj. Maver daruje Darko Švab 50.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

V počastitev spomina Vojka Ferluge daruje Darko Švab 50.000 lir za Dijaško matico in 50.000 lir za ŠD Bor.

V počastitev spomina Vojka Ferluge daruje Agroforest S.r.l. 100.000 lir za Dijaško matico in 100.000 lir za ŠD Bor.

Namesto cvetja na grob Anice Caharija roj. Vitez darujeta Andrej in Franko Vitez z družino 50.000 lir za ŠD Sokol.

Namesto cvetja na grob Vojka Ferluge daruje Cvetka Medvešček 10.000 lir za Dijaško matico.

Ob 20. obletnici smrti Edmunda Caharije darujeta žena Albina in Karla z družino 30.000 lir za nabrežinsko godbo.

V spomin na pok. Anico Vitez por. Caharija daruje Albin Pertot 15.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina. V isti namen darujejo Vladi Colja z ženo Angelo (Nabrežina Center) 10.000 lir, Peter Grassi z ženo Marijo (Slivno) 20.000 lir, Mirko Abram z ženo Nado (Nabrežina Kamnolomi) 10.000 lir, Ladi Širca z družino (Sempolaj) 10.000 lir, Alojz Rebula (Nabrežina Kamnolomi) 10.000 lir, Henrik Ceper (Nabrežina Postaja) 10.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

Namesto cv tja na grob Nade Rojč in Anice Caharija daruje družina Vojko Pertot 20.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

Namesto cvetja na grob pok. Anice Caharija darujeta Nada in Herman Pertot 20.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina. V isti namen darujeta Marko Pertot z družino ter mati Zofka 20.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

V spomin na 40. obletnico smrti padelega brata Franca Cerjanovo darujejo sestre Marica, Zofka in Milka ter brat Karlo 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Gabrovcu.

Ob obletnici smrti drage tete Mirande Štrajn por. Bertok daruje nečakinja Tatjana z družino 50.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Ob obletnici smrti drage hčere Mirande Štrajn por. Bertok daruje oče Anton 50.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Ob 10. obletnici smrti očeta Avgušlina Možine daruje žena Zofija 20.000 lir in sin Doro 20.000 lir za godbo na pihala.

Namesto cvetja na grob Alojza Daneva darujejo Marjo, Lučo in Franko Danev 30.000 lir za SKD Tabor, 30.000 lir za SD Polet in 30.000 lir za MPZ Vesela pmlad.

V počastitev spomina pok. Vojka Ferluge daruje Aleksander Kokeravec 30.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

V spomin na Justa Pavletiča daruje družina Hrvatič (Bošt 27) 20.000 lir za PD Slovenec.

V spomin na Antonijo Sancin por. Pangerc darujeta Vilma in Dani Zerjal 10.000 lir za pihalni orkester Breg.

Namesto cvetja na grob pok. Justa Pavletiča darujeta Vilma in Dani Zerjal 20.000 lir za pihalni orkester Breg.

V počastitev spomina Vojka Ferluge darujeta Dragica in Ramiro Blažević 25.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Milkine mame darujeta Dragica in Ramiro Blažević 25.000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina Justa Pavletiča daruje druž

FILM :: FILM :: FILM

Ureja Kinoateljje

Filmi na TV zaslonu

L'ULTIMO BUSCADERO

«Junior bonner», 1972. Režija: Sam Peckinpah. Igrajo: Steve McQueen, Robert Preston, Ida Lupino in drugi. Retequattro, v ponedeljek, 14. nov., ob 00.45. (Glej beležke)

MEPHISTO

1981. Režija: István Szabó. Igrajo: Klaus Maria Brandauer, Krystyna Janda, Ildiko Basagi. RAI 3, v sredo, 16. nov., ob 20.30.

Film Mephisto predstavlja višek Szabove umetniške ustvarjalnosti. Prejel je «veliko nagrado žirije» in prvo nagrado kritike v Cannesu in celo oskar. Poleg Szabove režije je pripomogla k uspehu tudi odlična igra K. M. Brandauerja, osemindesetletnega avstrijskega igralca, ki je svoj izreden talent zgradil in izpili po mnogoletnem delu v najbolj znanih nemških gledališčih. Znani igralec je natančno orisal lik nemškega gledališkega igralca Hölgena v obdobju nacizma. Poniža se Reichu, le da bi mogel nadaljevati v svojem umetniškem izražanju. Problematičen odnos med umetnikom in oblastjo je torej osrednja misel Szabovega filma, naravno je, da si postavimo vprašanje: ali je prav, da samo zaničujemo umetnika, ki se preda politični ideologiji z namenom, da bi dosegel uspeh in izrazil višek svoje ustvarjalnosti, ali ga lahko razumemo in celo zagovarjamo? V filmu Hölgen meni, da recitirati Goetheja in Shakespeara v nacistični Nemčiji ne pomeni predanja režimu, temveč počaščenje poezije, ki je nedvomno po vrednosti stopnja več od politike. S tem da Hölgen spreminja z lahkoto mišljenje ne izda lastnih idej, temveč se prilagodi zgodovinskemu okolju in širi tudi v «barbarskem» obdobju višje pojme umetnosti. Njegove želje po uspehu so stalne potrebe po zaščiti in priznanju, ki mu zagotavlja občutek varnosti. Najboljša zaščita je pač oblast: Hölgen je enako uspešno nastopal tako v komunističnem kot v nacističnem gledališču.

Film je Szabó povzel po istoimenskem romanu Klause Manna. Napisal ga je z jezo do prijatelja in svaka Gustava Gründgens, ki je svoj najvišji uspeh zaživel v času nacizma.

IL POSTINO SUONA SEMPRE DUE VOLTE

«The postman always rings twice», 1981. Režija: Bob Rafelson. Igrajo: Jack Nicholson, Jessica Lange, John Colicos. Canale 5, v sredo, 16. nov., ob 21.25. Medtem, ko se generacije bralcev in gledalcev stalno spreminjajo in postajajo vedno zahtevnejše, se utrjujejo nekateri klasični komercialnega pripovedništva. Med temi je roman Jamesa Caina «The postman always rings twice» (1934). Rafelsonova je že četrta filmska verzija tega romana: «Le dernier tournant» Pierra Chenala (1939), «Ossessione» (1943) Viscontija in še Tay Garnett leta 1946.

Frank se potepa po Kaliforniji in se začasno zaposli pri osamljeni bencinski črpalki. Kmalu postane ljubimec žene novega gospodarja Core in skupno načrtujeta njegov umor. Ko je Cora, ki edina odsede kazen, ponovno na svobodi, se vrne k Franku; njune obsedene ljubezni je kmalu konec, v prometni nesreči bo Cora umrla.

Avtor ne prikaže le človeškega nagona po seksualnem izžvljanju in nasilju, kot so nekateri pričakovali, ampak predvsem negotovost in krhkost premaganega človeka, ki jih Rafelson najboljše ujame v dvournih in krutih gestah. Kljub prisotnosti svetovno znanega Jacka Nicholsona je glavna star filma Jessica Lange.

SIERRA CHARRIBA

«Major Dundee», 1964. Režija: Sam Peckinpah. Igrajo: Charlton Heston, Richard Harris, James Coburn in drugi. RAI 3, v četrtek, 17. nov., ob 20.05. (Glej beležke).

do svojčas sodobnih kinematografskih fenomenov, ko si prisvoji dinamičnost, oblikovne karakteristike in ritem novega ameriškega filma.

Dobeseden prevod filma bi bil «Cowboy polnoči», povzet po istoimenskem romanu Janeza Lea Herlibyja. Opisuje pravzaprav grenko Ameriko, odvrženec, odpadnikov, emarginirancev in ob njej se razkriva druga Amerika, velikih hotelov, bogastva, brezbriznosti. Glavna junaka sta reveža, (Joe in Rizzo) ki se skušata dokopati do bogastva, vendar brez uspeha. In prav ko Joe ponovno upa v bodočnost, Rizzo umre in vse sanje splahnijo. «Midnight cowboy» je zanimiv in «resen» film, ker preide socialno stanje protagonistov in tako se izogiba grobih situacij «zavrženec», ampak razmišlja in poudarja človeško stanje v kontekstu ameriške družbe. «Moj film,» pravi Schlesinger, «je film o človeški osamljenosti v današnji družbi in ne o spolnih nagonih in uživanju. Protagonista postaneta resni in čisti osebi, ko spoznata njuno prijateljstvo... in je prav prijateljstvo, predvsem ko Rizzo umre, lekcija, da Joe razmišlja o sebi in lastni usodi.»

Beležke

Western je med najstarejšimi žanri ameriške kinematografije. Pogled na ameriško zgodovino, vezan na tradicijo, na nastanek ameriške družbe, na življenje pionirjev, ki so prodirali v novi kontinent. Svet pustolovšine, tvegani, kjer pride do skrajnosti borba za obstanek, prodiranje brez meja in želja po osvajanju. Vsi elementi torej za veliki spektakel, ki jih je hollywoodska kinematografija izrabila do konca. Peckinpah je med režiserji, ki so se ukvarjali z westernom, zelo originalen. Vedno se postavlja na stran premaganih junakov, ki nimajo upanj in torej tvegajo vse. Njegov svet je stalen boj, vsi proti vsemu: «divji vzhod», kjer so ljudje nasilni in zavračajo, oziroma se ne znajo prilagoditi, spremembam in novim idejam; njihovo nezmožnost plačajo z življenjem. Višek Peckinpahovega nasilja se izkaže v filmu «Mucchio selvaggio» (The wild bunch, 1969): rop na banko se spremeni v pokol in konča s klanjem. «Sierra Charriba» je ponovno pogled na življenje ljudi, ki niso v skladu s časom. Vojske Apachev, Mehikancev, Francozov se borijo proti skupini nasilnih pustolovcev, ki se med sabo pobivajo. Peckinpah je sposoben ustvariti iz poraza ali pokola izredno zanimivo in vizualno razgibano izkustvo.

V «L'ultimo buscadero» je okolje rodea tisti delček mitološkega univerzuma, ki je še ostal bujen v današnjem svetu in glavni junak je variacija običajnega premaganega junaka. Ni nasilja in Peckinpahu se odpira nov nostalgičen svet, kjer glavni junak sprejme razvoj človeštva a se ga noče udeležiti. Ta človek želi edino ponovno osvojiti lastno profesionalno dostojanstvo in sicer svobodo ter neoporečnost.

Plesna mrzlica

Plesna mrzlica danes, plesna mrzlica včeraj: dejstvo je, da ne jenja. Ob filmih se vrstijo najrazličnejša tekmovanja. Na sliki je 19-letni Jay Janani, ki je v Londonu zmagal na nekakšnem «svetovnem» prvenstvu disco-plesa

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

- Prvi kanal**
- 10.00 Qui Squadra Mobile - TV film
 - 11.10 L'inquilino del piano di sotto - zabavno - glasbena oddaja
 - 11.45 Un ciak per te
 - 12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
 - 12.05 Il mio amico cavallo
 - 12.30 Človek in glasba
 - 13.30 Dnevnik 1
 - 14.00 Prizma - posebna oddaja Dnevnika 1
 - 14.30 Športna sobota
 - 16.30 Posebna oddaja iz parlamenta
 - 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
 - 17.05 Qua la mano - Nagrada Etna d'Oro
 - 18.05 Izžrebanje loterije
 - 18.10 Nabožna oddaja
 - 18.20 Napoved programov
 - 18.40 Racconti italiani: Inverno di malato
 - 19.45 Almanah jutrišnjega dne in vremenske razmere
 - 20.00 Dnevnik 1
 - 20.30 Fantastico 4
 - 22.00 Dnevnik 1
 - 22.10 Posebna oddaja Dnevnika 1
 - 23.00 Dnevnik 1 - zadnje vesti
- Drugi kanal**
- 10.00 Evropski dnevi
 - 10.30 Napoved programov
 - 10.45 Oddaja v živo. Vodi Raul Morales
 - 12.30 Dnevnik 2 - Start
 - 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
 - 13.30 Dnevnik 2 - Lepote Italije
 - 14.00 Sola in vzgoja
 - 14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti

- 14.35 «Il fascino discreto della borghesia» - film
 - 16.15 Silas - TV film
 - 16.40 Risanke
 - 17.05 Il primo Mickey Rooney - TV film
 - 17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
 - 17.35 Izžrebanje loterije
 - 17.40 Kronike; gledališke, kulturne in modne novosti
 - 18.35 Dnevnik 2 - Sport
 - 18.45 Inšpektor Derrick - TV film
 - 19.45 Dnevnik 2
 - 20.30 «Trappola per un lupo» - film
 - 22.05 Dnevnik 2
 - 22.15 Zabavna oddaja
 - 23.10 Il brivido dell'imprevisto - TV film
 - 23.35 Dnevnik 2 - zadnje vesti
 - 23.40 Svetovno prvenstvo v ritmiki
- Tretji kanal**
- 15.10 Šola in vzgoja
 - 16.10 Sedma oddaja o prebivalcih Italije
 - 16.45 «Non c'è pace tra gli ulivi» - film
 - 18.25 Napoved programov za prihodnje dni
 - 19.00 Dnevnik 3
 - 19.35 Vsi na oder: Oddaja, ki jo vodi Paolo Limiti
 - 20.15 Napoved programov
 - 20.30 Raffaello
 - 21.30 Dnevnik 3
 - 22.05 FDF ultimo anno - nadaljevanka
 - 23.00 Jazz koncert: Mingus Dyuasty (1. del)

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- Ljubljana**
- 8.00 Poročila
 - 8.05 Ciciban, dober dan
 - 8.20 ZBIS: Stojan in Liljana
 - 8.30 Modro kot pisano - nanizanka
 - 9.00 Pesem giba - Daljni vzhod - baletna serija
 - 9.25 Zemljepisne posebnosti: Nevidni svet
 - 10.20 Zgodovina Slovencev v filmskih freskah
 - 11.00 Ljudje in zemlja
 - 12.05 Poročila
 - 14.00 Skopje: Boks za «Zlati gong» - prenos
 - 15.55 Zagreb: nogomet - Jugoslavija - Francija
 - 18.15 Poročila
 - 18.20 Planet opic - nadaljevanka
 - 19.10 Risanke
 - 19.20 Cik cak
 - 19.25 TV in radio nocoj
 - 19.26 Zrno do zrna

- 19.30 TV dnevnik
 - 19.55 Vreme
 - 19.57 Propagandna oddaja
 - 20.00 Iz preteklosti - film
 - 21.30 Propagandna oddaja
 - 21.35 Zrcalo tedna
 - 21.55 Zlato vrtinca - Portorož '83 - zabavno - glasbena oddaja
 - 23.40 Poročila
- Koper**
- 16.00 Zagreb: Nogomet: Jugoslavija - Francija
 - 17.45 Človek in pes - dokumentarna oddaja
 - 18.25 Festival gorskih filmov
 - 19.30 TVD - vse danes
 - 19.50 Sobota doma - nasveti za vsak žep
 - 20.30 Lucy in njeni - serijski film
 - 21.00 Rally Championov
 - 21.30 Komjke
 - 22.00 TVD - nocoj
 - 22.10 Nočni film

ZASEBNE POSTAJE

- CANALE 5**
- 8.30 Phyllis - TV film
 - 9.00 Maude - TV film
 - 9.30 Arcibaldo - TV film
 - 10.00 Giorno per giorno - TV film
 - 10.30 Alice - TV film
 - 11.00 Lou Grant - TV film
 - 12.00 Falpalà - oddaja o modi
 - 13.00 Il pranzo è servito - nagradno tekmovanje
 - 13.30 Una famiglia americana - TV film
 - 14.30 Uccelli di rovo - nadaljevanka
 - 16.30 Serpico - TV film
 - 17.30 Resord
 - 19.00 Jenny e Chachi - TV film
 - 19.30 Dallas - TV film
 - 20.25 Premiattissima - glasbena oddaja
 - 23.15 Super record
 - 0.15 «La sete del potere» - film
 - 2.15 Search - TV film
- RETEQUATTRO**
- 8.30 Ciao ciao - risanke
 - 9.30 Mummy fa per tre - TV film
 - 10.00 Papà caro papà - TV film
 - 10.20 «Sentieri selvaggi» - film
 - 11.50 Quella casa nella prateria - TV film
 - 12.55 Mezz'ora Moda
 - 13.20 Padroncina Flo - novela
 - 14.00 Agua viva - novela
 - 14.50 Caccia al 13 - športna rubrika
 - 15.15 Nogomet
 - 16.20 Vincente e piazzato - napovedi lestvice TOTIP
 - 16.45 Sport
 - 17.30 Strike force - TV film
 - 18.50 Dancin' Days - novela
 - 20.00 Dynasty - TV film
 - 20.30 «Professione: Assassino» - film
 - 22.20 Fascination
 - 24.00 Nogomet
 - Ob koncu: Nočni film
- ITALIA 1**
- 8.30 Risanke
 - 8.55 Cara cara - novela
 - 9.40 Febbre d'amore - nadaljevanka
 - 10.20 «Geometria di un delitto» - film
 - 12.10 Hoganovi heroji - TV film
 - 12.40 Vita da strega - TV film
 - 13.00 Nogomet - Mundial

- 14.00 Cara cara - novela
 - 14.45 Febbre d'amore - nadaljevanka
 - 15.30 Aspettando il domani - nadaljevanka
 - 16.05 Bim, bum, bam
 - 17.45 Devlin & Devlin - TV film
 - 18.45 Magnum P.I. - TV film
 - 20.00 Risanke
 - 20.30 «Il cacciatore» - film
 - 23.30 Drive in - zabavno - glasbena oddaja
 - 1.00 Cannon - TV film
- TELEPA DOVA**
- 7.30 Risanke
 - 7.30 Risanke
 - 8.30 «La mafia lo chiamava il Santo, ma era un castigo di Dio» - film
 - 10.00 TV film
 - 10.30 Codice 3 - TV film
 - 11.15 Toma - TV film
 - 12.00 Agente Pepper - TV film
 - 12.50 Mangia la foglia - rubrika
 - 13.05 Catch
 - 14.00 Risanke
 - 16.00 Bonanza - TV film
 - 17.00 Monjiro - TV film
 - 18.00 Risanke
 - 20.30 «Cuori solitari» - film
 - 22.00 Catch
 - 23.00 Rombo TV
 - 24.00 «Tutte le donne del re» - film
- TELEFRIULI**
- 11.45 Nagradno tekmovanje
 - 12.00 Insieme
 - 12.45 TV dnevnik
 - 13.00 Pojdimmo v kino
 - 13.30 Corner: športni kotiček
 - 14.15 Šolske vesti
 - 14.30 Nogomet: Udinese - Roma
 - 16.30 Superclassifica show - glasbena oddaja
 - 17.15 Spaziotto
 - 18.00 Zelena dežela
 - 18.55 Lassie - TV film
 - 19.25 Horoskop
 - 19.30 TV dnevnik
 - 20.00 Oddaja o medicini
 - 20.30 «Darsela a gambe» - film
 - 22.15 Longbridge Story - TV film
 - 23.15 Nagradno tekmovanje
 - 23.30 Alat-jour
 - 23.35 «Chiamata per il morto» - film

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; vmes: (7.40) Pravljičja; 8.10 Kulturni dogodki (ponovitev); 8.35 Imena naših vasi (ponovitev) 8.40 Glasbena matineja; 10.10 Javni koncerti Glasbene matice v Trstu: violinist Tomaž Lorenz in pianistka Alenka Šček; 11.15 Mešani zbor Rupa - Peč vodi Zdravko Klanjšček; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik: Beležka; 12.00 «Bom naredu st'zdice, čjer so včas' b'le» - glasnik Kanalske doline; Glasbeni potpuri; 13.20 - 17.00 Radijsko popolne: Glasba po željah; 14.10 Otroški kotiček; «Zakajček in Vseved». Piše Zlata Jurin; 14.30 Naši dobri stari radio. Pripravlja Peter Cvelbar; 17.10 Mi in glasba: 20-letnica Zveze cerkvenih pevskih zborov v Trstu; 18.00 Komorna igra: Pavle Lužan: «Tercet». Izvedba: Radijski oder, režija: Mirč Kragelj; 18.45 Glasbene podobe: Country-Cub.

RADIO OPČINE

Do 12.15 Glasba za vse; 12.15 Top 20 (vodi Mirko); 13.30 Magični ribnik - nagradna oddaja; 15.00 Glasba po željah z direktnimi pozivi; 18.00 Listajmo po časopisih; 20.00 Športna sobota v sodelovanju s športno redakcijo Primorskega dnevnika, v studiu kot gostje Jadranovi igralci; 24.00 Nočni val radia Opčine.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00 Primorski dnevnik; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro; Jutranji kolektor; 6.15 Vremenska napoved; Cestne razmere; EP; Objave; 6.45 Prometni servis; Napoved radijskih in TV programov; 7.00 Zaključek jutranjega programa; 7.15 Val 202; 13.00 Otvoritev - Kruh in sol Radia Koper; Predstavitve popoldanskega programa, glasba, zanimivosti, reportaže, pogovori; 13.30 Zamejska reportaža; Objave, kinospored, EP; 15.25 EP; 15.30 Glasba; 15.45 EP; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 16.55 Pravočasno svetuje zavarovalna skupnost Triglav; Objave; 17.30 Pomembnejši dogodki: festivali, tekmovalništvo...; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 17.30 Radijski dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 7.00 Horoskop; 9.15 Orkester Casadei; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.35 Vrtiljak; 11.00 Svet mladim; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Glasba; 14.32 Vsi smo v balonu; 15.45 Glasbeni weekend; 16.55 Pismo iz...; 18.00 Zaključek programov.

RADIO 1

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranji program; 9.00 Oddaja za avtomobiliste; 10.15 Glasba in skeči; 11.10 Glasbena srečanja; 11.44 Čudežna svetilka; 12.26 Zgodovinske osebnosti: G. Murat; 13.20 Master; 14.03 Il ragazzo di Parigi - nadalj.; 14.35 Master; 15.03 Varietetski program; 16.30 Glasbeno-govorni program; 17.30 Autoradio; 18.00 Objektiv Evropa; 18.30 Glasbena oddaja; 19.15 Šport; 19.25 Nabožna oddaja; 19.30 Zelišča in fantazija; 20.00 Glasba in skeči; 20.40 Glasbeni premor; 21.03 Oddaja o medicini; 21.30 Večerna kriminalka; 22.00 Večer s Cigani; 22.28 Radijsko gledališče; 23.05 Telefonski poziv; 23.28 Zaključek programov.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 15.00, 19.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.10 Prometne informacije; 6.20 Rekreacija; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.45 Iz naših sporedov; 8.00 Pionirski tednik; 8.05 Matinejski koncert; iz repertoarja Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana; 9.45 Pojte z nami; 10.05 Panorama republik in pokrajinah; 10.25 Panorama lahke glasbe; 11.05 Pogovor s poslušalci; 11.35 Srečanja republik in pokrajin; 12.10 Godala v ritmu; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 14.05 Glasbena panorama; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Vrtiljak; 15.55 Minute za EP; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Obvestila in zabavna glasba; 16.35 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17. uri; Zunanepolitični magazin; 18.00 Škaticica z godbo; 18.30 Mladi mladim; Jesenske serenade '83; 18.55 Minute za EP; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Mladi mostovi; 19.55 Domovina je ena; 20.00 Sobotni zabavni večer; 21.00 - 23.00 Za Slovence po svetu; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Od tod do polnoči;

Filmi v kinodvoranah

UN UOMO DA MARCIAPIEDE

«Midnight cowboy», 1969. Režija: John Schlesinger. Igrajo: Dustin Hoffman, Jon Voight. V kinodvorani Lumiere v Trstu, v soboto, 12. novembra. Igralec in nato televizijski režiser, Schlesinger je prispel do filma z idejami tako imenovanega free cinema. Njegov prvenec «A kind of loving» (1962) obsega tematike tega «vala» vendar ostaja vedno bolj avtorsko usmerjen od ostalih režiserjev. Gotovo je njegov najboljši film prav «Midnight cowboy». Občuti se senzibilnost

Tržiški kovinarji za 6 ur zasedli železniško postajo

Dosedanje oblike sindikalnega boja s skupščinami, protestnimi zborovanji in manifestacijami po ulicah očitno ne zadostujejo več. Zato so se delavci tržiške ladjedelnice, podjetja Ansaldo in delavci nekaterih manjših podjetij včeraj dopoldne odločili za novo, učinkovito obliko protesta. Mnogi delavci, računajo, da jih je bilo okrog 4.000 se je po skupščini, ki je potekala v ladjedelnici v sila razgretem ozračju, zila na tržiške ulice ter v kratkem času zasedla železniško postajo, vse glavne cestne dohode v Trziču in s tem popolnoma prekinila železniški in zaustavila cestni promet. Delavci so posedli po tračnicah na tržiški železniški postaji, nekaj minut pred 10. uro in so tam ostali približno do 15. ure, kljub večkratnim poskusom in prizadevanjem članov tovarniškega sveta in sindikalnih voditeljev, ki so bili že na jutranji skupščini v ladjedelnici deležni kritik in živjgov, da bi zaporo prekinili in znova obnovili promet.

Protestna akcija tržiških kovinarjev, ki kakor zglada ni bila načrtovana, čeprav je bilo pričakovati po prekinitvi pogajanj v Rimu zaostritev sindikalnega boja, je kajpak povzročila veliko težav v železniškem prometu, ne samo v Trziču, ampak na celotnem območju severovzhodne Italije. Trzič je namreč zelo pomembno železniško vozlišče na relaciji Trst - Benetke in Trst - Videm - Avstrija. Po raznih postajah je bilo ustavljenih na desetine vlakov.

Med zasedbo železniške postaje se je sestal tudi tovarniški svet, in sicer v prostorih železničarske menze ter skušal s posredovanjem prepričati daljšo prekinitve železniškega prometa. Končno je bila dosežena kompromisna rešitev, da se zasedba neha ob 16. uri. Delegacija delavcev in sindikalistov je odšla na županstvo, kjer jo je sprejel župan Gino Sacchini, ki je o dogodku ter o zahtevah delavcev s telegramom obvestil vlado v Rimu.

Na seji tovarniškega sveta so razpravljali o nadaljnjih oblikah sindikalnega boja. Novo manifestacijo napovedujejo za ponedeljek, svojevrstno obliko protesta pa nameravajo izvesti

s pismi, ki napovedujejo ukrep dopolnilne blagajne. Prejemniki naj bi pisma množično vrnili upravi podjetja Italcantieri, oziroma goriškemu prefektu, kot predstavniku osrednje vlade.

Ob koncu naj omenimo še, da je protestna akcija, kljub temu da je potekala v zelo drastični in nenavadni obliki minila brez incidentov, čeprav je bilo ves čas v zraku občutiti veliko napetost. Policijski organi so že kmalu po zasedbi železniške postaje in glavnih ulic povsem ustavili in preusmerili promet na vseh vpadnicah v Trzič.

Zasedbo železniške postaje so delavci prekinili okrog 15.30 ter se v spredu vrnili v podjetje.

Štirideset otrok v novem pevskem zboru

Vodil ga bo Janez Bitenc, striček Janez

Kakih štirideset otrok iz mesta in neposredne okolice se je prejšnji dan zglasilo v Kulturnem domu na povabilo Zveze slovenskih kulturnih društev, da bi se srečali in skupno načrtovali možnost ustanovitve otroškega pevskega zbora. Na srečanju je bil prisoten tudi priznani slovenski skladatelj Janez Bitenc, striček Janez, kot ga nekateri otroci že poznajo, ki je našim najmlajšim povedal, da je za to priložnost uglasbil deset pesmic, ki jih bo objavila tudi revija Galeb.

Če se bodo otroci polnoštevilno udeleževali vaj zbora, bodo te pesmice posneli tudi na gramofonsko ploščo, oziroma bodo s tem repertoarjem nastopili na dveh velikih prireditvah v Gorici in Novi Gorici.

Pobuda za ustanovitev mladinske pevske skupine v samem mestu je izredno pomembna in zato je pot, ki jo je ubrala Zveza slovenskih kulturnih društev pod pokroviteljstvom Od-

bora za doraščajočo mladino pri Slovenski kulturno-gospodarski zvezi hvalje vredna. Sedaj pa je na otrokih in predvsem njihovih starših, da pravilno razumejo to pobudo in da se v največjem številu udeležijo prve vaje, ki bo na sporedu že v ponedeljek ob 16. uri v mali dvorani Kulturnega doma.

Od števila prijavljenih otrok bo namreč odvisna bodočnost zbora in njegova rast.

Deset koncertov v letošnjih Glasbenih srečanjih

Deset kvalitetnih glasbenih prireditev se bo vrstilo v prihodnji glasbeni sezoni, ki jo pripravlja goriška občinska uprava v sodelovanju z avtonomno turistično ustanovo in z Združenjem glasbenikov naše dežele. Program koncertne sezone «Incontri musicali» je predstavil včeraj dopoldne občinski odbornik za kulturne dejavnosti Obizzi ter poudaril, kako so letos, bolj kakor v prejšnjih sezonah, kar največ pozornosti namenili kvaliteti.

Koncertna sezona se bo pričela že v prihodnjem tednu, ko bo v deželni avditoriju nastopila znana glasbena skupina iz Bukareste, kvartet «Academica». Vse prireditve bodo v Avditoriju. Letošnji program bo sklenil violinist Salvatore Accardo in sicer v začetku junija.

Občinski odbornik Obizzi je povedal še, da želijo na koncerte pritegniti čimveč poslušalcev, zlasti mladih, in so v tej optiki oblikovali ceno vstopnic. Abonmajske vstopnice za celoten cikel koncertov veljajo 30.000 lir, posamezne vstopnice pa 5.000 lir. Dijaški imajo pravico do 50-odstotnega popusta. Abonmajske vstopnice prodaja v pisarni avtonomne turistične ustanove na Korzu.

Razna obvestila

SPD Gorica obvešča, da bo danes ob 15. do 18. ure na sedežu v Ul. Malta sejem rabljene smučarske opreme. Ne zamudite priložnosti

Sekcija KPI «A. Spazzapan» priredi danes na svojem sedežu v Ul. sv. Gabrijela 42 diskusijo o glavnih aktualnih temah na državnem in krajevnem nivoju. Srečanju bo prisostvoval tudi član deželne vodstva KPI Marzio Lambertini.

KD Sovodnje vabi člane in prijatelje na občni zbor v četrtek, 17. t.m., ob 20. uri v Kulturnem domu.

SPD Gorica obvešča udeležence nedeljske družabnosti, da bo avtoBUS vozil po sledečem redu: Gorica (Travnik) ob 14. uri, Pevma ob 14.05, Štandrež ob 14.10, Sovodnje ob 14.15, Gaborje ob 14.20. Priporoča se točnost.

Prireditve

ZZ Brda in PD «F. B. Sedej» priredita jutri, 13. t.m., ob 16. uri nagradno tekmovanje zmagovalec športnega tedna. Zbirališče v dvorani Sedejevega doma, kjer bo ob tej priložnosti nastopil ribniški okt.

Kino

Gorica
VERDI 18.00—22.00 «Due ore meno un quarto avanti Cristo».
VITTORIA 18.00—22.00 «Cannibal Holocaust». Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO 17.15—22.00 «Octopussy — operazione piovra».

Tržič

PRINCIPE 18.00—22.00 «Un jeans e una maglietta».
EXCELSIOR 18.00—22.00 «Porky's II il giorno dopo».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 «Čas se je ustavil ob 5.18». Japonski znanstveno-fantastični film.
 Ob 22.00 «Dekleta gredo v München».
 Nemški erotični film **SVOBODA** Danes zaprto.
DESKLE 19.30 «Nekaj vmes». Jugoslovanska drama.

POGREBI

Ob 9.30 Carlo Nardini iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Ignacija in na glavno pokopališče. Ob 11. uri Alfredo Persaglia iz Zagraja v cerkev na Svetogorski ulici in na glavno pokopališče.

Sejem Agricola 83 usmerjen predvsem k domačemu kupcu

Medtem ko prireditelji delajo obracun za sejem pohištva in opreme, ki se je pravkar zaključil, se na razstavišču ob Ločniškem mostu že pripravljajo na naslednjo sejmsko manifestacijo, ki bo ob enem tudi zadnja v tem letu. Od 3. do 8. decembra bo na razstavišču Espomego tradicionalni sejem kmetijskih strojev, opreme, semen in potrebščin za kmetijstvo. Gre za manifestacijo, ki je bila vse do nedavna in že lani usmerjena predvsem na vzhodna tržišča in predvsem do kupcev iz sosednje Jugoslavije in ki naj bi se letos usmerila spričo razmer, ki jih ustvarja priprta meja, predvsem do domačega kupca, ki naj bi ga pritegnili predvsem z nekaterimi novimi, ali ozko specializiranimi pobudami. Tako bodo v okviru Agricola '83 tokrat spet pripravili sejem vin in opreme za vinarstvo in kletarstvo Bianco e bianco, še več prostora kakor lani bodo namenili tokrat čebelarstvu, panogi, ki doživlja, kljub splošnim neugodnim razmeram in zlasti prisotnosti bolezni, varoze precejšen razvoj. V okviru sejma bo tudi tokrat razstava domačih živali in opreme za rejce malih živali.

Poleg razstave in prodaje razstavljenega blaga velja vsekakor opozoriti na nekatere vzporedne manifestacije. Tako bodo tudi letos priredili mednarodni strokovni posvet o čebelarstvu. Lani so na tej prireditvi so-

delovali strokovnjaki iz Slovenije, Avstrije in Italije. Udeležba naj je bila tokrat še širša.

V KATOLIŠKEM DOMU

Nastop štandreške amaterske skupine

V Katoliškem domu se nadaljuje zanimiva pobuda goriške občinske uprave in rajonske skupščine iz Stražice, to je predstavitev amaterskih dramskih skupin, ki že nekaj let nastopajo v goriškem kulturnem prostoru. Pred številno publiko, ki zvesto spremlja nastope dramskih skupin, sta že nastopili skupini Piccolo Tespi in Piccolo teatro città di Gorizia. Danes zvečer ob 20.30 pa bo nastopila dramska skupina Štandrež, ki bo v režiji Emila Aberška podala Molierovo igro «Namišljeni bolnik». Pobuda se bo zaključila naslednjo soboto z nastopom amaterskega gledališča Collettivo Terzo teatro.

● Na pobudo združenja «Cuore amico» bo v sredo, 16. t.m., ob 16. uri v predavalnici šole za bolničarje (Ul. Vittorio Veneto 185) predavanje na temo «Srčne bolezni in prehrana». Predavala bo dr. Lidia Danelon Martina.

Stroje v podgorski tovarni bodo pognali čez kakšen mesec

Nov upravni svet družbe Colonificio Triestino

Proizvodnjo v podgorski tekstilni tovarni bodo predvidoma obnovili šele v prvih mesecih prihodnjega leta. Takrat bo tudi dejansko začela delovati nova družba Tex Giulia, ki bo izvajala sanacijski načrt. Zaradi dolgotrajne prekinitve proizvodnje je treba v tovarni namreč opraviti vrsto izrednih vzdrževalnih del, tako na strojih, kakor na napeljavah, in celo na stavbah. Tak poseg v tovarni že izvajajo in bo trajalo kar precej preden bodo vsa dela opravili. Upoštevati je treba namreč, da so bili nekateri stroji ustavljeni več let.

Vsekakor je pozitivna ugotovitev, da so s tovrstnim posegom že pričeli in da so na zadnjem sestanku med sindikatom tekstilcev in novimi lastniki razpravljali prav o tem, kako bi proizvodnjo čimprej, pa čeprav postopoma obnovili. Prav na podlagi te ugotovitve je mogoče sklepati, da bo zadnji dogovor na deželi tudi tokrat zares držal. Prve delavce bo družba Tex Giulia vsekakor zaposlila šele v prihodnjem letu, pred samim pričetkom obratovanja. Predvidoma naj bi jih bilo v prvi fazi samo nekaj desetih, v končni fazi pa okrog 220 do 250.

● Pozitiven znak, da je bilo najhujše obdobje krize v podgorski tekstilni tovarni premoščeno (ob tem pa vsekakor ne gre pozabiti, da bo treba poiskati ustrezne rešitve še za okrog

500 delavcev in delavk) je tudi imenovanje novega upravnega odbora družbe Colonificio Triestino. Predsednik upravnega odbora je Renzo di Natali, člani pa Ivano Fari, Alfredo Menichelli, Livio Tamaro, Loris Pagan in Giovanni Dalessio. Prvi štirje so predstavniki družbe Indusvi, zadnja pa deželne finančne družbe Friulia. V nadzorni odbor so bili na skupščini delničarjev izvoljeni Ettore Romoli, Elisabetta Malgarosa in Domenico Parmeggiani. Prejšnji upravni odbor je pred kakšnim tednom, v najhujšem obdobju reševanje krize, odstopil.

O trenutnem položaju v podjetju bodo razpravljali tudi na skupščini delavcev, ki bo v ponedeljek

Martin je že mimo martinovanja še ne

Martini so sicer godovali že včeraj, vendar bodo v naših krajih po društvih Martina proslavili šele danes in jutri ter tudi še v prihodnjih dneh. Martinov večer pripravljajo drevi na Bukovju, v organizaciji KD Birški grič, tradicionalne slovesnosti in prireditve bodo jutri dopoldne v Sovodnjah, Štandrežu, Podturnu, pa še kje drugje. Goriški planinci bodo popoldne martinovali v Ajdovščini.

Obsodba zaradi puške brez evidenčne številke

Z orožjem se ne gre šaliti, pravi že stara ljudska modrost, mi bi k temu dodali, da tudi s predpisi, ki uravnavajo posest in nošnjo strelnega orožja, ne. Posebno v zadnjem času, ko so se ti predpisi zelo poostriili, pa je kljub temu kar precej občanov, ki naveda določila spregleda. Kršilci se seveda kaj kmalu — za tovrstne prekrške je predvideno sojenje po hitrem postopku — znajdejo na sodišču.

Včeraj se je pred okrožnim sodiščem v Gorici moral zagovarjati 43-letni Roberto Storni iz Pierisa. Kupil je zračno puško diana kal. 4,5 ter jo nesel orožnikom za ustrezno prijavo. Nekaj dni zatem so mu orožniki puško vrnili, sestavljena je bila ustrežna prijava in s tem naj bi bilo zadoščeno zakonskim določilom. Težave so se pričele nekaj za tem, ko so ob občasnem pregledu ugotovili, da v prijavi navedena številka orožja ne odgovarja. Zgodila se je pač pomota: orožniki so vpisali namesto evidenčne številke, serijsko številko. Storni seveda pri tem ni bil kriv in ga je sodišče oprostilo.

V podobnih težavah se je znašel tudi 56-letni Ivan Colja iz Doberdoba, ki so mu prav tako včeraj sodili ter ga obsodili na 4 mesece zapora pogojno in na plačilo denarne kazni. Colja, ki je tudi lovec, je bil obtožen posesti strelnega orožja, sicer redno prijavljenega, vendar brez evidenčne številke, puško je kupil pred leti, jo tudi prijavil, vendar je medtem spregledal nova določila o evidentiranju in nadzorstvu nad orožjem.

Koncerti

Danes ob 17. uri bo v koncertni dvorani Glasbenega inštituta v Gorici (Ul. Oberdan 15) na sporedu drugi koncert jesenske koncertne sezone. Nastopil bo ansambel «Insieme vocale» gledališča Verdi iz Trsta, ki ga sestavljajo sopran - Maria Tararan, kontraalt - Ondina Altran Paicardi, tenor - Giulio Cannata, bariton - Paolo Loss in basist - Ermio Amori.

Naslednje srečanje bo v Glasbenem inštitutu v Gorici 26. t.m. Nastopila bo pianistka Maria Mosca.

Skozi Sovodnje so spet pričeli voziti tanki

Protesti občanov zaradi divje vožnje in ropota

Prebivalci Sovodnj so v tem tednu z jezo ugotovili, da so skozi njihov kraj spet pričela voziti težka oklepna vozila. Jezo in negodovanje so že izrazili na županstvu in zahtevali, naj vojaško poveljstvo, če že morajo skoz vas voziti tanki, uredi tako, da bo zagotovljena varnost občanov in drugih udeležencev v prometu in da se omeji materialna škoda. Prav te dni so namreč preko 40 ton težki tanki drveli skozi vas s hitrostjo okrog 20 kilometrov na uro, kar nedvomno predstavlja izzivanje nesreče, taka vožnja pa ima tudi drugačne posledice, zlasti še na stavbah v neposredni bližini ceste, da ne omenjamo posledic za zdravje občanov. Ropot, ki ga težka vozila proizvajajo namreč krepko oresega dovoljeno višino decibelov. Mar za vojaška vozila ne veljajo omejitve in zakaj naj bi bili občani, ki imajo to nesrečo, da imajo hišo ob cesti izpostavljeni tovrstnemu

zvočnemu bombardiranju? Sovodenjci so razburjeni tudi zaradi škode, ki ob taki vožnji nastaja na njihovih hišah. Zaradi izredno močnih vibracij nastaja namreč škoda na strehah, saj korci, zaradi vibracij, sami lezejo od stlema proti robu ostrešja.

Tanki so občasno že vozili skozi Sovodnje. Tako pred meseci, ko so zaradi omejitve prometa na mostu čez Vipavo pri Rupji, preizkušali obvoznico. Lani je nekajkrat šla skozi vas večja kolona, vendar počasi in z največjo previdnostjo. Takrat je, kakor smo izvedeli, poveljnik kolone peš stopal pred kolono, dokler zadnji oklopnik ni zapustil naselja. Očitno je dobro vedel, kakšno škodo lahko povzroči težka vozila na zgradbah.

Sovodenjci zato odločno zahtevajo, da se taka nevarna vožnja (divjanje) skozi njihov kraj omeji, ali povsem preneha.

«Marcovaldo» ponovno na odru gledališke skupine «La Contrada»

Orazio Bobbio

Tržaško «Ljudsko gledališče La Contrada» je ponovno predstavilo občinstvu dokaj znano igrano Italija Calvina «Marcovaldo» — oziroma letni časi v mestu. Delo je znano pri nas prav v uprizoritvi «Contrade», saj je v letih 76/77, ko ga je skupina predstavila v režiji Luigija Nervija, imelo pri nas velik odmev. Na žalost iste predstave nismo videli tako da je ne moremo primerjati s sedajšnjo.

«Marcovaldo» smo gledali v gledališču Cristallo, ki ga od letos La

Contrada upravlja. Gre za mladinsko predstavo, ki pa jo skupina prikazuje na čisto določen način in v luči določene gledališke estetike.

Predstava temelji na dveh osnovnih izhodiščih. Prvič gre za to, da se mladim gledalcem pove, da je gledališče le igra in da je zato potrebno na odsko dogajanje gledati tudi z distanco. Skratka, predstava ni veren posnetek realnosti, ampak svojevrstna gledališka realnost, ki ima čisto svoje zakonitosti. To tezo distance je skupina

La Contrada dokaj nazorno prikazala; za sceno ji služijo le pobarvani zaboji iz lepenke in drugi zelo preprosti in tudi «revni» pripomočki. Sceno spreminjajo odrski delavci kar pred gledalci in ne za zaveso, predmeti so le stilizirani itd. V tem delu je zaslediti še neko drugo hotenje, in sicer to, da se mladim ne ponudi televizijskega bleska, ampak preprosto, «po ceni» sceno, ki jo morata dopolnjevati igra igralcev in domišljija gledalcev. V tem okviru se potem dogaja zgodba Marcovalda, v kateri izstopajo nekateri zelo aktualni kontrasti, kot so na primer nasprotje med deželo, oziroma naravo, in mestom med bogastvom in reveži, skratka, med različnimi pozicijami, ki tvorijo jedro današnje, večkrat si nasprotujoče in konfliktna družbe.

Drugo izhodišče je, da je treba v ta svet igre vključiti gledalce, vendar s kritičnim duhom. Od tod neposredni stik z občinstvom. Mladi naj se vživijo v predstavo, vendar pa morajo imeti le nek trezni pogled do stvari, da prepoznajo nasprotja, ki jih delo obravnava.

Predstava «Marcovaldo» prinaša torej poleg čistega gledališkega doživetja tudi določen «kritični duh» in neko vedenje o gledališču. Morda je prav ta «pedagoški» trenutek nekoliko zaviralen in tudi določene teze o gledališču so preveč očitne. Tako da sem pa tja zmanjka predstavi poezija, zmanjka ji tista magija, ki je le nuja za gledališko doživetje. Pa tudi dejanje poteka malce preveč razdrobljeno in povezave med posameznimi prizori niso vedno dovolj irdne. «Marcovaldo» je torej vsekakor privlačna igra, vendar ne brez napak. Glavno tezo dela nosi Orazio Bobbio, ki zmore najizvirnejše glumaštvo. Manj pestra je igra ostalih. Delo je režiral Gualtiero Rizzi.

A. M.

Novosti na knjižni polici

Izgubljena čast Katharine Blum

Nemški sodobni pisatelj Heinrich Böll, Nobelov nagrajenec za leto 1972, je slovenskim bralecem že znan po več romanih in novelah, ki so izšle v slovenščini (Biljard ob pol devetih, Klovnovi pogledi, Škupinski portret z gospo, Kje si bil, Adam, Uho). Cankarjeva založba je Bölla predstavila tudi v oni knjigi zbirke Nobelovcev. To je bilo že leta 1972. Ko je urednik Janko Moder takrat predstavil pisateljevo delo, še ni izšel kratek roman Izgubljena čast Katharine Blum, ki je v originalu prišel na nemški knjižni trg naslednje leto, točneje 1974. Zdaj smo ta tekst dobili tudi v slovenskem prevodu (Mira Miladinović) in izdaji založbe Mladinska knjiga v odlični zbirki Zenit. Ta kratek, pa zato nič manj zanimiv roman iz sodobne nemške stvarnosti, je vsekakor vreden, da ga preberemo. Ne samo kot briljantno napisan pripovedni tekst, temveč tudi ko gočoba današnje Nemčije zasluži našo pozornost.

Katharina Blum (že njeno ime je močno simboično) se ukvarja z gosposinjstvom pri dveh družinah, občasno pomaga v gostinstvu, je samostojno, neodvisno dekle, s svojim stanovanjem, ki ga je dobilo na kredit, s svojim avtomobilom, ki ga ima, da lažje opravlja svoje delo. V pustu gre na zabavo k svoji sorodnici, kjer se sreča z maskiranim fantom, ki ga lovi policija. Ta prenoči v njenem stanovanju, omogoči mu začasen pobeg. Zato jo policija zaslišuje, tisk pa pograbi vso zgodbo in proglasi sicer navadnega kriminalca za političnega zločinca. Katharina za levo usmerjeno agentko, njenega deloda-

jalca in ženo za komunistična agitatorja. Skratka ves bulvarni tisk izkoristi zgodbo za napihnjeno in preobrnjeno pripoved, ki nima nobene osnove na realnih dejstvih, ki pa docela vrže Katharino s tira. Konec je mirnega življenja, konec njenih načrtov, konec neodvisnosti in samostojnosti. Katharina je ob vse, zlasti ko se lotijo tudi njenih svojcev in posredno pripomorejo k smrti njene bolne matere. Zato želi dekle spoznati enega od novinarjev, ki je pripomogel k potvarjanju dejstev v časopisu. In ko pride k njej na obisk v njeno stanovanje ga ustrelje...

To je zgodba tega skopo in lapidarno, v kratkih poglavjih napisanega romana iz sodobnega nemškega meščanskega življenja. Zgodba sama je že tako dovolj privlačna za zanimiv tekst, pisatelj pa je uspel pripoved tudi tako oblikovno stopnjevati, da se bere kot napet kriminalni roman. Seveda pa je bistvo tega kratkega romana v pisateljevi kritiki do nemške stvarnosti, do sodobnega nemškega časopisja in sploh družbe, ki omogoča tak lov na čarovnice, nečisti posle policije in teorije o zarotah v bulvarnem časopisu. Ker je pisanje odraz današnjega življenja in ker je Böll v večini svojih del osebnostno navzoč kot prizadet svobodni umetnik, izzveni delo tudi kot rahlo avtobiografsko, to pa daje celotni pripovedi še večji pečat pristnosti in resničnosti. Gre skratka za odlično stvaritev Bölla in sodobne nemške književnosti ter zanimiv, napeto napisan roman.

Sl. Ru.

Na pobudo SKD «I. Gruden» in SK «Devin»

Topel večer s planincem in fotografom J. Čopom

V četrtek zvečer se je v Mali dvorani «Igo Gruden» v Nabrežini zbralo zadovoljivo število občinstva, poleg tega pa smo zasledili več mladih obrazov in to je pravzaprav najbolj spodbudno dejstvo. Društvi SK Devin in SKD Igo Gruden sta imeli v gosteh priznanega slovenskega planinca in fotografa Jaka Čopa. Prisotne je v imenu obeh društev pozdravil najprej kulturni referent SKD Igo Gruden prof. Zvonko Legiša, nakar je prevzel besedo predavatelj Jaka Čop, ki je s pomočjo diapozitivov prikazal neizmerne lepote slovenskih planin in gora. Slike so res zelo sugestivne in prisotni so si lahko ogledali lepše kraje in skrivne koticke v Julijskih Alpah in to v vseh letnih časih. «Romanje v slikah» je potekalo preko vrhov in planin znanega slovenskega gorovja:

od Sivega krna do krasnih Triglavskih jezer in tja do divje narave v Trenti in še in še. Čop je skušal tolmačiti lastne diapozitive kot mu je pač srce velevalo in poznalo se je vsekakor, da ni le izurjen planinec in odlični fotograf, ampak tudi velik ljubitelj narave in vseh tistih malenkosti, ki jih opazi le oko človeka, ki je naravo intenzivno doživel in jo pri svojih 70. letih starosti še doživlja. V Čopovih slikah se poigrava bujna fantazija, zasledimo pa tudi mnogo čustvenih spominov na mlada leta. Skratka, je Jaka Čop navdušil vse udeležence tega planinskega večera, ki so se polnoštevilno odzvali nadvse dobri pobudi SKD Igo Gruden in SK Devin. Lahko torej trdimo, da stopata obe društvi konkretno in povsem odločno v novo sezono.

Skupina Maraton v Boljuncu

Mladinski krožek iz Boljunca bo v soboto zvečer pripravil rock koncert, na katerem se bo predstavila ona najobetavnejši primorskih rock skupin Maraton. Večina članov ansambla je iz Izole, zato jo štejejo

za Izolsko, vendar je s svojim začetnim delom že presejala regionalne okvirje in sodi med trenutno najzanimivejše slovenske pop rock zasedbe. Pred letom dni so posneli dve pesmi, od katerih je «ZAL TI BO»

postala pravi radijski hit in jo je še dandanes velikokrat slišati na programih slovenskih radijskih postaj.

Po teh posnetkih se je skupina v zasedbi Rado Testen - vokal, Zdenko Cotič - kitara, Lean Klemenc - klaviature, Adriano Roy - bas in Mitja Sluga - bobni za nekaj mesecev zaprla v prostor za vaje in pripravila pesmi za LP ploščo. O tiskanju plošče so se že dogovorili, medtem pa so posneli za glasbeno produkcijo Radia Ljubljana še dve pesmi, s katerimi bodo sodelovali v zelo poslušani oddaji Prislusnite - izberite. Njihova glasba je mešanica aktualnih pop ritmov in shem ter čvrstega rockovskega igranja, pesmi pripovedujejo o njihovem pogledu na stvari, ki se v tem trenutku dogajajo okrog nas, nastop pa je že nekoliko ubran na novovalvske podobe.

Po nastopih slovenskih kantavtorjev se zamejski mladini obeta tako tudi zanimiv rock večer. Mladi iz Boljunca pričakujejo, da bo dvorana kot vedno polna in da bo razpoloženje zares prijetno.

Bruno Križman

Amerika, Amerika

XI.

Nedelja je, z Duškom imava v načrtu prehod mostu Golden Gate in izlet v slikoviti kraj Sausalito. Prehodiva dobrih 8 km do začetka mostu, mene pa čezenj ne mika preveč. Iz časopisa sem namreč zvedel, da je že ob 13. uri na sporedu tekma v ameriškem «footballu» med domačo ekipo «49 ers» (ki je ena slabših v profesionalni ligi) in «Cowboysi» iz Dallasa (ki pa spada v samo elito). Športna žilica vse bolj slabi moj interes za prehod mostu in po poti z mislijo že iščem ugodno priložnost za povratek in za prevoz do stadiona Candlestick Park, ki je daleč na jugovzhodu mesta.

Razideva se, za prevoz prosim mlad par in se v avto usedem še preden dobim dovoljenje. Peljem se kakih 5 km. Pozanimam se, kje bi lahko dobil zvezo za stadion. Nekaj ljudi sploh nič ne ve o tekmi, končno pa le najdem pravega človeka, ki me napoti proti Aveniji Van Ness, od koder naj bi po njegovem mnenju vozili posebni avtobusi. Po karti sodeč je do tja 3 km poti. Čas pritiska in mestni avtobus mi je komaj ušel. Hitim z gorečim upanjem, da je informacija pravilna. Ko dosežem Van Ness, me čaka še poldrugi kilometer v glavnem nav-

18.

kreber. Srečo imam in odpeljem se s prvim avtobusom.

Po poti zvečer, da je domača ekipa slaba, da gledalcev ne bo pretirano veliko in da se mi za vstopnico ni treba bati. Odštejem 9 dolarjev za dobro mesto v parterju na ovinku. Najdražje vstopnice so po 10 dolarjev, tistih po 5 pa ni več. Med parterjem in zgornjim delom tribune so tudi lože. Verjetno za petične abonente.

Stadion je še na pol prazen in prazni oranžni sedeži mu dajejo pester videz. Ocenim, da je prostora za 70 tisoč gledalcev. Tribune so res visoke, vendar pa je igrišče manjše. Arena je namenjena footballu in bezbolu. Travnato igrišče prvega je zato na enem koncu prekinjeno s peščeno površino bezbolskega kvadrata. Že ob prvem pogledu ugotovim, da ni umetne trave, ki naj bi (tako sem pred leti bral) pokrivala večino igrišč poklicnih in tudi amaterskih ekip. Za pravo travo se odločajo, ker je istočasno uporabna za bezbol, pa tudi zato, ker povzroča «tartan-turf» zaradi pretrde površine mišičam in vezem igralcev poškodbe. Teden dni kasneje vidim — sicer na TV —, da igrajo Cowboys doma na tartanu.

V ZDA imajo football na pol za šport in na pol za zabavo. Čakanje na začetek tekme krajša orkester, ob igrišču pa mlade srednješolke plešejo ali le skušajo uskladiti določene gibe s ritmom. Končno sta na vrsti ekipi. Ob igranju vesele koračnice priteče najprej 11 Cowboysov. Napovedovalec jih navja poimensko in doda še amatersko ekipo, iz katere

prihajajo. Po istem obredu pritečejo na igrišče še «Fortyniners» (ime se nanaša na letnico 1849, ko se je začel v Kaliforniji tek na zlato «gold rush»). Gledalci niso izredno navdušeni in tudi goste tople sprejmejo. Ostali igralci (vsaka ekipa jih ima preko 40) pritečejo na igrišče brez hrupa in posedejo ob robu.

Napovedovalec slovesno javi, da bo znana pevka zapela državno himno. Ta je v ZDA obvezna ob vsaki večji športni prireditvi. Meni pa se zdi, da je ob taki priložnosti himna razvrednotena.

Končno se tekma začne. Igrali bodo 4 četrtine po 15 minut čiste igre vsaka. Stranska robova sta natpana z ljudmi: rezerve, trenerji, sodniki, reporterji in morda tudi brezvezneži.

Igra je v bistvu naš rugby le da je veliko ostrejša. Bistvo je v prenašanju jajčaste žoge čez zadnjo linijo igrišča (touch down), kar velja šest točk in nudi tudi možnost prostega strela skozi gornji del vrat, kar velja eno točko. Igrišče je dolgo 100 jardov (91 m) in je razdeljeno na 20 pasov po 5 jardov.

Po uvodnem strelu domače ekipe žogo ulovijo nasprotniki, ki skušajo z njo napredovati proti nasprotnemu koncu igrišča. Na vse nasprotnike in še posebno na tistega, ki nosi žogo, se srdito mečejo igralci nasprotne ekipe in v nekaj sekundah so skoraj vsi na tleh. Nadaljujejo s točke, kjer je na tla padel igralec z žogo in njegova ekipa žogo tudi obdrži. V naslednji akciji skušajo žogo vsaj prenesti za 10 jardov dalje.

Danes v prijateljski nogometni tekmi Jugoslavija-Francija

ZAGREB — Jugoslavija se bo danes skušala oddolžiti Franciji za težak poraz (4:0), ki ga je utrpela 23. aprila v Parizu. Poraz je bil še toliko bolj pekoč, ker so v francoskih vrstah manjkali nekateri odlični nogometaši, začeni s Platiniem. Vsekakor vračanje dolgo ni namen te tekme, čeprav bi izdatna zmaga še kako prav prišla jugoslovanski reprezentanci, ki si je v letu dni zapravila dober del svojega ugleda na mednarodni ravni.

Trener Veselinović bi moral danes dobiti nove ideje in jasnejšo sliko, kako naprej, saj ga čaka nekaj odločilnih tekem v okviru kvalifikacij za evropsko prvenstvo. Ravno glede teh napotkov pa veljajo največji dvomi, vsaj sodeč po dosekanjem početu jugoslovanskega zveznega trenerja. V letu dni je samo poskušal, menjal neverjetno število igralcev, po tekmi s Švico pa je celo dejal, da reprezentance sploh nima. Zato obstaja bojazen, da mu tudi današnja tekma ne bo veliko služila, če

bo šel po tej poti naprej. V primeru poraza je namreč mogoče, da bo spet marsikoga odpisal in tako nadaljeval z eksperimentiranjem.

Upati je torej, da se jugoslovanska vrsta danes izkaže, da se Veselinović vendarle odloči za ogrodje, na katerem bo gradil naprej. Da je v Jugoslaviji še vrsta dobrih igralcev, je najbolje dokazala olimpijska reprezentanca, ki je v sredo na Reki povsem pregazila Italijo.

Jugoslavija in Francija (srečanje bo sodil Italijan Casarin) bosta nastopili v naslednjih postavah:

JUGOSLAVIJA: Simović, Zoran Vujović, Z. Cvetković, Zajec, Radanović, Katanec, Šestič, Kranjčar, Sušić, Pešić, Zlatko Vujović.

FRANCIJA: Bats, Amoros, Bossis, Fernandez, Tresor, Le Roux, Ferreri, Giresse, Rocheteau (Bravo), Tigana, Bellone.

Srečanje se bo pričelo ob 16. uri in ga bo neposredno prenašala tudi jugoslovanska televizija.

Jutri zjutraj v tržaški športni palači Jadran proti prvouvrščeni Fiammi

Prvouvrščena Fiamma iz Bocna bo jutri gostovala v Trstu in se v športni palači pomerila z Jadranom. Košarkarji iz Bocna so bili Jadranovi nasprotniki pred dvema sezonama, takrat pa so jih naši fantje obratno (doma in v gosteh) odpravili. Fiamma lani ni nastopala v Jadranovi skupini, letos pa je bocensko moštvo prvo na lestvici. Pri Fiammi se je torej v dveh sezonah marsikaj spremenilo in vodstvo je poskrbelo

za ustrezno okrepitev moštva, kar je tudi povsem razumljivo, glede na to, da je klub iz Bocna med »najbogatejšimi« v tej ligi.

Peter Žerjal, ki je prejšnjo soboto proti Ravenni igral zelo dobro, nam je povedal sledeče: »Očitno se je v vrstah bocenskega tretjeligaša nekaj spremenilo. Poleg tega, da so v ekipi vključili več mladih igralcev in zamenjali trenerja, so letos najeli tudi bivša prvotigaša iz Brescie Pedrotti in Magistrinija in se tako znatno okrepili.

«Kolikor vemo, igrajo zelo premišljeno, taktizirano košarko. Na dlani je, da so popolna vrsta, ki igra vselej za zmago, to pa so tudi sami izjavili. Z naše strani upamo, da se bomo tokrat le otresli zavirajočega kompleksa na lastnem igrišču. Naj še pripomnim, da bomo stopili na igrišče v popolni postavi. Med tednom smo odigrali prijateljsko srečanje proti Medvodam, da preverimo svojo igro in uigranost pred težkim nedeljskim nastopom. Povedal bi še, da je bil Valter Sosič med tednom nerazpolo-

žen, jutri pa bo zanesljivo na terenu.»

«Naj še pristavim, da bomo dali vse od sebe in da se bomo vseskozi srčno borili, kot v vsaki tekmi.»

Srečanje med Jadranom in Fiammo Bocen bo jutri ob 10.30 v tržaški športni palači. (Cancia)

● **INDESIT KONČNI ZMAGOVALEC.** Na mednarodnem košarkarskem turnirju v Ferrari je v finalu za prvo mesto Indesit s 83:81 (42:47) premagal beograjskega Partizana. Na tretje mesto se je uvrstil Star Varese, ki je z 99:92 (54:55) odpravil Mangiaievoli Ferrara.

● **INTER IN GRONINGEN.** O domnevni hudih obtožbah enajsterice Groningena, katero je Inter izločil iz pokala UEFA in ki se je pritožila, čes da so skušali podkupiti njenega predsednika in trenerja, bo disciplinska komisija UEFA 17. t.m. zaslišala predstavnike Interja. Kot znano, Inter zavrača vse obtožbe in se je tudi sam pri UEFA obtožil Groningen obrekovanja.

Peter Žerjal

V namiznoteniškem pokalu sejmskih mest

V nedeljo Kras v Zahodni Nemčiji

V nedeljo, 20. t.m., bo ženska namiznoteniška ekipa Krasa odigrala tekmo drugega kola evropskega tekmovanja za pokal sejmskih mest.

Žreb tokrat krasovkam ni prizanesel, saj se bodo v gosteh pomerile z enim izmed nosilcev skupin ekipo Kleve Weisrot - Weis iz Zvezne republike Nemčije.

Mesto Kleve leži v bližini nizozemske meje in je torej dokaj oddaljeno. Temu primerno bodo tudi potni stroški, ki si jih po pravilniku ekipo morata razdeliti med seboj.

Nemška ekipa velja za eno najboljših evropskih namiznoteniških vrst

in baje uvršča tudi znano igralko Hendrixen, ki je bila še pred kratkim tretja na evropski jakostni lestvici. Preveč bi bilo torej upati, da krasovkam lahko uspe podvig, bo pa to vsekakor pozitivna tekmovalna izkušnja. (B. S.)

MOŠKA NAMIZNOTENIŠKA C LIGA

Kras brez možnosti

V 5. kolu moške namiznoteniške C lige bo Kras jutri ob 10. uri nastopil v Mestrah, kjer se bo pomeril z vodilnim in še neporaženim moštvom

Italosport.

Sodeč po dosedanem razpletu dogodkov in razmerju sil lahko mirno zapišemo, da nima Kras nobene možnosti, da zmaga. Že častni poraz bi predstavljal lep uspeh. Predvsem mlajša igralca pa morata izkoristiti to priložnost, da si nabereta čimveč tekmovalnih izkušenj, ki jima bodo prav prišle v drugi fazi tretjeligaškega prvenstva. (B. S.)

● **V KVALIFIKACIJSKI** tekmi za evropsko mladinsko nogometno prvenstvo je Anglija s 3:0 premagala Islandijo.

Domači šport

Danes

SOBOTA, 12. novembra

NOGOMET

CICIBANI
14.45 v Dolini: Breg - Montebello; 16.00 v Čarbolu: Campanelle - Primorje

KOŠARKA

PROMOCIJSKO PRVENSTVO
18.30 v Miramarskem drevoredu: Ferroviario - Bor Radenska

KADETI

Trofeja mesta Gorica: ob 16.00 Dom - Arte

MLADINCI

Trofeja mesta Trst: ob 17.15 v Nabrežini: Sokol - Don Bosco

ODBOJKA

ZENSKA B LIGA

19.30 v Nabrežini: Meblo - OMA Olympic Trst

ZENSKA C-1 LIGA

18.00 v Repnu: Sloga - Bor; 18.00 v Trstu, telovadnica Monte Cengio: CUS - Breg

MOŠKA C-2 LIGA

20.30 v Štandrežu: Olympia Terpin - Italcantieri Tržič; 20.30 v Trstu, telovadnici Ul. Zandonai: Rozzol - OK Val

MOŠKA D LIGA

20.30 v Trstu, stadion «1. maj»: Bor - VIS; 17.00 v Trstu, telovadnica šole Volta: Volley 80 Duke - Kras; 20.30 v Gorici, telovadnica Kulturnega doma: Jamlje - Pallavolo Brandigi

ZENSKA C-2 LIGA

18.00 v Trstu: AR Italcantieri - Kontovel Electronic Shop

ZENSKA D LIGA

18.00 v Trstu, stadion «1. maj»: Friulexport - Le Volpi; 20.30 v Pierisu: CP Pieris - Sloga

Jutri

NEDELJA, 13. novembra

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA
14.30 v Gradežu: Gradese - Vesna

2. AMATERSKA LIGA
14.30 v Ribiškem naselju: CGS - Zarja; 14.30 pri Domju: Domio - Kras; 14.30 na Proseku: Primorje - Zaule

3. AMATERSKA LIGA
14.30 na Padričah: Gaja - Mladost; 14.30 v Tržiču, Ul. Boito: Romana - Primorec; 14.30 v Fossilonu: Fossilon - Sovodnje; 14.30 v Viscu: Visco - Juventina; 10.30 v Žavljah: Rabuise - Breg

NAJMLAJŠI

8.15 v Ul. Flavia: Olimpia - Breg; 10.30 v Trebčah: Primorec - Rolane; se; 11.45 pri Campanellah: Don Bosco - Vesna; 12.15 na Opčinah, Ul. Alpini: Sant'Andrea - Kras.

ZAČETNIKI

9.00 v Dolini: Breg - CGS B; 9.30 na Opčinah, Ul. Alpini: Sant'Andrea A - Primorje

KOŠARKA

C-1 LIGA

10.30 v tržaški športni palači: Jadran - Fiamma Bocen

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

11.00 v Ul. dell'Istria: Don Bosco - Kontovel; 11.00 v Ul. Monte Cengio: CUS - Polet; 11.00: Libertas - Dom

NAMIZNI TENIS

MOŠKA C LIGA

10.00 v Mestrah: Italosport - Kras

ODBOJKA

ZENSKA D LIGA

9.30 v Štandrežu: Olympia Gorica - Pallavolo Brandigi

DEKLICE

9.30 na Proseku: Kontovel - Sloga

● **ŠPANSKI SODNIK CASTILLO**, ki je bil v ospredju polemik že med svetovnim nogometnim prvenstvom v Španiji, je med zadnjim prvenstvenim srečanjem med Valencio in Barcelono zapustil slačilnice le v spremstvu varnostnih sil. Navijači Valencie je hudo razburil, ko ni v korist njihove ekipe dosodil dveh očitnih 11-metrovk. Je odločil v korist Barcelone. Navijači so podivjali in morala je poseči policija. Pri tem zlasti zaskrbljuje, da bo Castillo sodil kvalifikacijsko srečanje za evropsko prvenstvo med Jugoslavijo in Bolgarijo.

Po srečanju z Duranom

Hagler še vedno prvak

LAS VEGAS — Marvin Hagler je potrdil predvidevanja in ubranil poenoteni svetovni naslov v srednji kategoriji, vendar je Roberta Durana odpravil šele po točkah v petnajstih krogih. Dvoboj si je v bistvu zagotovil v zadnjih dveh krogih, ko je dal vse od sebe.

Panamec Roberto Duran pa je znova dokazal, da povsem upravičeno uživa sloves enega najboljših boksarjev, čeprav mu ni uspelo, da bi potokel še en rekord, in sicer osvojitve svetovnega naslova kar v štirih kategorijah: doslej je namreč že osvojil naslov v lahki, velter in junior-srednji kategoriji. Po prvih začetnih udarcih si je Duran zagotovil naslednje tri kroge, Hagler pa je bil gotovo boljši od četrtega do

osmega kroga. Ritem je zatem nekoliko upadel, v dvanajstem in trinajstem krogu pa je Duran prevzel pobudo v svoje roke in spraval v težave nasprotnika. Očitno pa je potrošil preveč energij. V zadnjih dveh krogih je tako Hagler nadoknadil zamujeno in si priboril prednost, ki mu je prinesla zmago, že 58. ob dveh porazih in dveh izenačenih dvobojih. Za Durana, ki je na ringu že 17 let, pa je to peti poraz ob 76 zmagah.

Po dvoboju je Hagler izrazil veliko spoštovanje do svojega nasprotnika in dejal, da ne izključuje, da se ne bosta spet srečala. Duran je s svoje strani pripomnil, da so bili sodniki le nekoliko prestrogi z njim, čeprav ne oporeka njihovi odločitvi.

Na turneji po ZDA: tokrat poraz «plavih»

COLUMBUS — V drugem srečanju turneje po ZDA jugoslovanska košarkarska reprezentanca ni ponovila uspeha iz prve tekme, ko je visoko premagala Wisconsin University. Proti peterki Ohio State je namreč klonila 60:56 (34:30), vendar je nastopila brez poškodovanega Vilfana, ki je bil v prvem srečanju gotovo najboljši v jugoslovanskih vrstah. Vilfan ima namreč poškodovan gleženj, vendar na srečo kaže, da poškodba ni huda. Porazu je gotovo precej botrovalo tudi slabo sojenje.

Jugoslavija, ki se je odlikovala z dobro obrambo, s katero so se sicer izkazali tudi domačini, je nastopila v naslednji postavi: Nakić 6, A. Petrović, B. Petrović 8, Žižić 9, D. Petrović 16, Knego 10, Sunara, Zorkić, Vučurović 5, Mutapčić 2, Vujačić.

Sklepni popoldan Borove atletske sekcije

Borova atletska sekcija bo jutri priredila tradicionalni družabni popoldan ob zaključku tekmovalne sezone. Kot vsako leto, bosta najprej na sporedu pozdrav in pa nagrajevanje atletov, ki so se v letošnji sezoni posebno izkazali. Sledila bosta zbor in predvajanje zanimivega športnega filma. Nato bodo na sporedu razne družabne igre ter zakuska, ki jo bodo pripravili atleti.

Družabni popoldan atletske sekcije je priložnost, da se atleti in starši bolje spoznajo in med seboj pogovorijo. Poleg tega pa imajo starši tudi možnost pogovora s trenerji.

Atletska sekcija torej vabi vse svoje člane in njihove družine na stadion «1. maj» jutri ob 16.30. (C. D.)

Goriška Olympia Terpin in štandreški Val v sezoni 83-84

Ob članskih ekipah še velika skrb za naraščaj

Danes se bo za Olympio iz Gorice in za Val iz Štandreža pričelo prvenstvo moške odbojarske C-2 lige. Tokrat je federacija uvrstila slovenski ekipi v dve različni skupini, zaradi česar bodo navijači obeh šesterk, vsaj v prvem delu, prikrajšani za derbije, ki so vedno pritegnili izredno veliko gledalcev.

Cilj obeh ekip je prav gotovo ta, da si priborita vstop v «play-off» s čimer bi se lahko potegovali še za napredovanje.

Pri štandreškem Valu so sicer nekoliko bolj skromni. «Naš glavni cilj», nam je dejal novi trener Vala Ivan Markič iz Kanala, «je vstop v skupino za napredovanje. S tem bi zadostili našim željam. Iz pogovora, ki sem ga imel z igralci, bi končno 4. mesto pomenilo že velik uspeh.»

Novi trener Vala ima velike izkušnje na tem področju, saj je vrsto let vodil mladince Salonita, v zadnjih petih letih pa je bil trener članske ekipe kanalskega društva, ki je nastopalo tudi v 2. zvezni ligi.

Iz tega, kar je doslej videl pri štandreških odbojkarjih, je trener izredno navdušen nad voljo in zagrienostjo igralcev. Šepa paterhično

znanje in pozna se, da velika večina igralcev je pozno začela z odbojko. Kar zadeva prvenstvo pa je za trenerja to še neznanka, saj ne pozna nobenega od nasprotnikov.

«Pomembno pa je to, da so pri štandreškem društvu začeli z najmlajšimi. Samo tako si bo Val zagotovil kontinuiteto in kakovost,» je še dejal Markič.

Prj Valu so tudi ustanovili odsek za otroško telovadbo, ki ga vodila domačinka Katjuša Ožbat. Kar za-

deva odbojarske dejavnosti, bo ta zelo razvejana. Najmlajše in ekipo under 15 bo vodil Jože Cej, dečke in mladince Boris Jelarčić, poleg članskega prvenstva pa se bodo odbojkarji udeleževali še v 1. diviziji. Vsekakor zahtevna naloga, ki jo bodo športni delavci izpeljali, če jim bodo pri tem pomagali tudi vaščani.

Kako pa je pri Olympii? Kot nam je v pogovoru dejal igralec Damjan Terpin, Olympia letos nima velikih ambicij in bi se zadovoljila z

obstankom v ligi. Društvo sta namreč zapustila starejša in izkušena igralca, kakršna sta Neubauer in Zadnik, v postavo pa so vključili nekaj novih odbojkarjev, ki so še lani nastopali v mladinskih kategorijah in so zelo obetajoči, čeprav hkrati seveda tudi še zelo neizkušeni. Pomladitev ekipe pa obenem priča, da je tudi Olympia v minulih letih pravilno skrbelo za svoj naraščaj. Rudi Pavšič

TAKO OLYMPIA TERPIN IN VAL V PRVENSTVU C-2 LIGE

Igor OREL	1948	182 cm	podajalec	Mirko ŠPACAPAN	1953	192 cm	tolkač
Mavricij ČERNIC	1960	185 cm	center	Rinaldo DORNIK	1956	185 cm	tolkač
Rajko PETEJAN	1960	184 cm	center	Štefan COTIČ	1959	185 cm	tolkač
David MUČIČ	1958	180 cm	kriilo	Mauro KUŠTRIN	1957	182 cm	tolkač
Renco FAGANEL	1958	186 cm	kriilo	Damjan TERPIN	1963	182 cm	tolkač
Ivan PLESNIČAR	1954	178 cm	univerzalec	Marko COTIČ	1958	183 cm	univerzalec
Igor JUREN	1963	180 cm	univerzalec	Simon TERPIN	1965	186 cm	tolkač
Dionisio VISINTIN	1959	187 cm	kriilo	Enij KOSIČ	1966	179 cm	tolkač
Marko JARC	1956	180 cm	kriilo	Lucijan BATISTIČ	1965	190 cm	tolkač
Rado LAVRENIČ	1958	183 cm	kriilo	Andrej TERPIN	1966	178 cm	univerzalec
Adrijan MALIČ	1957	180 cm	univerzalec	Aleš PRINČIČ	1958	184 cm	tolkač
Franko MERVIČ	1956	185 cm	center	Igor COTIČ	1966	179 cm	podajalec

TRENER: IVAN MARKIČ

TRENER: DUŠAN CARLI

NA IGRIŠČU VSE ČLANSKE ODBOJKARSKKE EKIPE V DRŽAVNIH IN DEŽELNIH LIGAH

Meblo: z OMA tretja zaporedna zmaga?

Današnji ženski drugoligaški derbi med združeno ekipo Meblo in tržaško šesterko OMA je prav gotovo osrednji odbojkarški dogodek konec tedna in menda tudi osrednji športni dogodek, ki naj bi privabil v nabrežinsko občinsko telovadnico (ob 19.30) čimvečje število športnikov.

Da bi kaj več zvedeli o tem, kako so se igralke Mebla pripravile na derbi, smo se povezali s Sokolovim odbojkarškim delavcem Slavom Ušajem, ki pozorno sledi naši združeni ekipi. Njega smo najprej vprašali, ali je pred tekmo v ekipi vse v redu.

«Razpoloženje je dobro. Nekatere igralke niso ravno v najboljši formi, ker jih pestijo rahle poškodbe, a bodo drevi zagotovo vse igralce. Dekleta se zavedajo pomembnosti tekme, saj imajo nekatere z OMA bridke izkušnje. Pred dvema letoma je na primer Sokol s to ekipo kar dvakrat izgubil,

čeprav je bil objektivno boljši, podobno kot je sedaj Meblo.»

«Po briljantni zmagi v Mogliano pa so igralke prav gotovo pridobile glede samozavesti...»

«Res je tako. Že dalj časa ne pomnim, da bi se z gostovanjem vrnila s tako gladko zmago. Po tekmi so bila dekleta izredno zadovoljna, ker so se zavedale, da letos ne bodo odigrale v prvenstvu podrejene vloge. Moje mnenje je sicer to, da doslej še nismo srečali pravih nasprotnikov, saj sta tako Conegliano, kot Mogliano na dnu lestvice brez točk. Nekoliko bolj nevarna bi morala biti Nervesa.»

«Bi po dveh kolih lahko že podali oceno glede kakovosti letošnjega prvenstva?»

«Vsaka tekma je poglavje zase. Nikoli ne veš, kje je meja med zaslugami in pomanjkljivostmi ene ali druge ekipe. V Mogliano domačink dobesedno nismo pustili igrati. Če bi

jih, bi nas morda premagale.»

«Kateri je bil ključ do zmage?»

«Prav gotovo sprejem. Meblo je sprejemal nizko in hitro napadal, tako da je tolkačem Mogliano zoperstavil skoraj vedno samo enega blokerja. Nasprotno pa je Mogliano sprejemal visoko in blok Mebla je bil vselej na mestu.»

«Povrnimo se k drevisnjemu derbiju. Omenil si, da je OMA tradicionalno neugoden nasprotnik. Česa se najbolj bojiš?»

«Da bi se Tržačanke razigrale v obrambi, kar je tudi njihova najboljša odlika.»

Kar zadeva drevisnje tretje kolo naj omenimo še, da se bosta v Nervesi pomerili domača Nervesa in Albatros iz Trevisa, ki skupaj z Meblom delita prvo mesto na začasnih lestvicah. Mogliano pa bo gostil Conegliano in bi moral osvojiti prvo prvenstveno zmago.

Conegliana (na sliki) je Meblo premagal z gladkim 3:0. Kako bo pa drevi?

Potem ko je lani Bor JIK Banka izpadel v nižjo ligo

Pri moških v C-2 ligi le Goričani

Barve slovenske moške odbojke bosta v najvišji, C-2 ligi letos branili samo dve goriški šesterki. V lanskem prvenstvu smo imeli tri ekipe, a Bor je nazadoval in tako sta ostala le Olympia Terpin iz Gorice ter OK Val iz Štandreža (bivša Juventina Belca). Dober poznavalec odbojke v tej ligi član Vala iz Štandreža Ivan Plesničar pred samim prvenstvom pravi naslednje:

«Obe podskupini sta izredno izenačeni. Cilj vsake ekipe pa bo prav gotovo v tem da si pribori enega od treh prvih mest v prvih desetih tekmah, kar pomeni tudi obstanek. Glede na izredno izenačenost pa so možna tako prijetna presenečenja, kot tudi razočaranja. V prvi podskupini sta poleg Olympie Terpin dobro poznana tekmeča še Volley Ball iz Vidma in Rangers, iz nižje lige prihajata ekipi gasilcev iz Pordenona ter Italcantierija iz Tržiča, tržaški CUS pa je nazadoval. V podskupini moje ekipe pa so v lanskem prvenstvu

igrali v tej konkurenci Inter 1904, Rozzol, Vivil in Metallurgica. Šesti zastopnik Libertas Sacile pa je novinec.

Pri OK Valu je prišlo do nekaterih sprememb. Igralca Ori'a smo osvobodili dolžnosti trenerja in sedaj nas trenira Ivan Markič iz Kanala. Naše vrste sta okrepila Aleš Princič iz Krmina, ki je igral poprej v višji ligi ter Vižintin. Goriška Olympia Terpin je izgubila dva izkušena odbojkarja Neubauerja in Zadnika, a za prvo šesterko bodo igrali trije mladi in obetavni igralci Andrej in Simon Terpin ter Kosič.

«Dosedanje prijateljske tekme so pokazale, da smo igralci Vala ta čas zadovoljivo pripravljivi in uigrani, tako da smo pred samem pričetkom prvenstva zmerno optimisti.»

Štandreški Val bo svoj krstni nastop opravil v Trstu proti Rozzolu, Olympia Terpin pa bo doma igrala proti tržiškemu Italcantieriju.

MOŠKA D LIGA

Ekipi Jamelj, ki so jo zaradi dopol-

nitve videmsko-pordenonske skupine kljub izpadu spet vključili v višjo ligo, se bosta letos pridružili še dve slovenski šesterki in sicer Bor JIK Banka ter Kras. Prva šesterka je, kot znano, izpadla iz C-2 lige, Kras pa je lani napredoval iz 1. divizije.

Borovci, ki jih letos spet trenira Guido Neubauer, bodo nastopili v skoraj nespremenjeni postavi. Drevi bodo igrali proti VIS. Tekmec je prava neznanca, kljub temu pa «plavi» pričakujejo prvi prvenstveni uspeh, ki v tej konkurenci tudi ne bi smel biti edini.

Kras bo gostoval pri Volley Duke 80. Srečanje samo bi morali biti izenačeno. Barve Krasa branijo tudi nekateri izkušeni in prekaljeni odbojkarji, ki znajo ugnati marsikatero nasprotnika. Zastopniki Jamelj pa bodo gostili Brandigi Pallavolo, ki je zelo nevaren nasprotnik.

Naše ekipe igrajo v različnih skupinah, zato v prvem delu ne bo derbijev.

V ženski konkurenci

Start C-2 in D lige

Drasić (Sloga): «C-1 liga letos bolj izenačena»

ZENSKA C-1 LIGA

V C-1 ligi bodo drevi igrali 3. kolo. V Repnu bo slovenski derbi med Slogo in Borom, v Trstu pa neposredni obračun CUS - Breg. Osrednja tekma bo slej ko prej v Trstu in ne v Repnu, ker se Bor najbrž ne bo mogel enakovredno upirati domačinkam. To pa iz dveh razlogov: ker se morajo slogašice oddolžiti domačim gledalcem za nepričakovani spodrslijaj v Krminu, borovke pa niti tokrat ne bodo mogle nastopiti z najmočnejšo postavo. Tudi sicer ekipa Bora ni enakovredna Slogi in če ji bo uspelo zaigrati bolje kot v prvih dveh nastopih, bo to že lep uspeh. Po dveh kolih smo trenerja Sloga prof. Franka Drasića prosili, da nam bi povedel kaj več o dosedanjih razpletih v tej ligi:

«Mislim, da je kvaliteta letos nekoliko slabša kot v lanskem prvenstvu. To pa ne samo v naši podskupini, ampak tudi v drugi. V lanski sezoni

sta izstopali šesterki OMA Olympic iz Trsta in Teodora in Ravene, ki sta obenem tudi napredovali v višjo ligo. Letos pa bo prvenstvo zanimivo in izenačeno, ker ni izrazitega favorita.»

«V prvem zmagovitem nastopu v domači repenski dvorani ste premali tržaški CUS. Kakšne nasvete bi dal trenerju Brega Radu Grudnu za drevisnje srečanje s tem nasprotnikom?»

«Bračanke morajo v tem derbiju čim manj grešiti in zaigrati izredno učinkovito v napadu. To je najboljšo orožje, da spravijo nasprotnice na kolena in jih ne pustijo, da bi se razigrale. Tržaška ekipa ima med samim srečanjem precej dolge «odmore», katerim pa sledijo izredno dobri trenutki in to predvsem v obrambi, da lahko zmedejo tudi objektivno boljšega nasprotnika. Poleg tega pa ne smemo prezreti dejstva, da se v telovadnici na Monte Cengiu igra nekoliko slabše, ker razsvetljava za odbojkarško igro ni najboljša. Gostujoča ekipa je zato še dodatno na slabšem.»

ZENSKA C-2 LIGA

Prvi nastop v sezoni 1983-84 bo ekipa Kontovela Electronic Shopa opravila v Tržiču. Kontovelke bodo imele na drugi strani mreže Italcantieri, ki je novinec v ligi, a same igralke in še bolj njihovo vodstvo, so sila ambiciozni. Najboljši razsodnik njihovih realnih možnosti pa bo prav gotovo samo igrišče.

ZENSKA D LIGA

Tudi naši zastopniki v ženski D ligi imajo različne cilje in želje. Združena mlada šesterka Friulexport bo imela v tej konkurenci povsem drugačne nasprotnike kot v prvenstvu deklic, ko je bila vsaka dosedanja tekma le gola formalnost. Igranje v skupini boljših bi bil za mlade odbojkarice samo še dodatni motiv za uigravanje in napredovanje. Za drugo ekipo Sloga je to prvenstvo predvsem priprava mladih igralk za dopolnjevanje prve šesterke, ki nastopa v C-1. Za goriško Olympia Bertolini pa je povsem drugače, ker je to članska ekipa in vsak uspeh je še toliko bolj dobrodošel, predvsem kot propaganda za žensko odbojko na Goriškem.

Po osmih letih spet tržaško-goriški nogometni derbi

Gaja in Mladost obnavljata staro tradicijo

Zadnji medpokrajinski derbi je bil leta 1975 - V 1. AL nevarno gostovanje Vesne

Z zmago proti CGS bi se Zarja (na sliki) visoko povzpela na lestvici

1. AMATERSKA LIGA

GRADESE — VESNA

Križane čaka težka naloga. Gostovali bodo pri ekipi, ki je druga na lestvici ter je edina ki še ni doživela poraza. Poleg tega pa je Gradese na domačih tleh prepustila le eno samo točko in sicer prav prejšnjo nedeljo (2:2) zadnjevršenemu Turriacu. Če vsemu temu dodamo še, da je Vesna v sezoni 1981/82 z remijem (1:1) v Križu obsodila Gradese na izpad iz lige (Vesna pa si je s tem izidom zagotovila obstanek) je jasno, da bo ekipa Gradese, ki si je takoj zagotovila napredovanje, igrala jutri proti Vesni toliko bolj zagrizeno. Prav zaradi tega nam je trener Vidoni dejal, da bi se v Gradecu zadovoljili tudi samo s točko.

2. AMATERSKA LIGA

CGS — ZARJA

Tudi zarjani so pred težko oviro, kljub temu da ekipa CGS letos ne igra tako zanesljivo kot v prejšnjih dveh sezonah. Po dveh prepričljivih zmagah je ozračje v taboru Zarje zelo dobro in zato se bo trener Križmančič po vsej verjetnosti držal pravila, da postavbo ekipe, ki zmaga, ne gre menjati. Morda edina sprememba bo zamenjava Iva Grgiča, ki ga pesti gripa, z Damjanom Fondo.

DOMIO — KRAS

Kras jutri računa na eno točko, vendar bo morala ekipa igrati bolj zbrano predvsem v obrambi, saj so napake branilcev botrovale zadnjima dvema porazoma Krasa. Poleg tega pa morajo nogometaši Krasa imeti tudi bolj mirne živce. V nedeljo smo za-

beležili že četrto izključitev, zaradi katere Šugan ne bo smel kar tri nedelje na igrišču. Po eno nedeljo so bili že izključeni Samec, Gnezda in Peter Terčon. Tudi ekipa Domia ima tokrat izključenega nogometaša in sicer Fumanija, ki je prava gonilna sila ekipe.

PRIMORJE — ZAULE

Kljub temu da igra Primorje proti močnemu nasprotniku, mora nevarno zapustiti igrišče. V drugem primeru bi bila usoda proseške enajsterice, ki po osmih tekmah ima le štiri točke na lestvici, praktično že zapuščen. Trener Stulle je bil po porazu s Fortitudom precej polemičen do nogometašev, češ da ne dajo vsega od sebe. Zato bo verjetno prišlo do sprememb v postavi. Ker prav jutri nogometaša Primorja Di Benedetto in Pugišese praznujeta 34. oziroma 36. rojstni dan, navijači upajo, da bodo to dvojno slavlje praznovali skupno s tretjim, to je s prvo letošnjo zmago Primorja na domačih tleh.

3. AMATERSKA LIGA

GAJA — MLADOST

Po osmih letih bomo ponovno imeli tržaško-goriški zamejski derbi, tokrat na Padričah, ki bo vsaj kar se tiče 3. amaterske lige prvi v zgodovini zamejskega amaterskega nogometa. Zadnji derbi smo namreč zabeležili 13. aprila 1975, ko sta se v 11. povratnem kolu prvenstva 2. amaterske lige pomerila v Štandrežu Juventina in Zarja. Zmagala je Juventina 2:0, ki je tisto sezono izpadla iz lige in odtlej nismo več imeli tržaško-goriških derbijev. Juventina je nato igrala v goriški skupini, prej v 2. amaterski ligi, nato, kot še danes, v 3. amaterski ligi. Zato vlada v tržaških kot v goriških zamejskih nogometnih krogih veliko zanimanje za ta derbi, v katerem je seveda možen vsak izid.

ROMANA — PRIMOREC

Čeprav v zadnjih nastopih Trebenci niso povsem prepričali, proti skromni Romani ne bi smeji imeti problemov za osvojitve celotnega izkupička.

RABUIESE — BREG

Brežani proti Rabuieseju iščejo vsaj prvo točko v gosteh. V treh dosedanjih nastopih na tujem (Olimpia, Roianese, San Sergio) so predstavniki dolinske občine poraženi zapustili igrišče.

FOSSALON — SOVODNJE

Marsonovi igralci bodo jutri gostovali v Fossalonu proti ekipi, s katero delijo zadnje mesto na razpredelnici. Naloga za sovodenjske igralce ne bi sme biti nemogoča, saj bodo domačini igrali v okrnjeni postavi, zaradi izključitev, do katerih je prišlo prejšnjo nedeljo na tekmi proti Juventini.

VISCO — JUVENTINA

Štandrežci bodo tokrat igrali proti ekipi iz Visca, ki je prav v nedeljo, kakor Juventina, slavila svojo prvo prvenstveno zmago. Če bodo Vižintinovi varovanci pokazali tako zagrizenost, kot prejšnjo nedeljo, jim pozitiven rezultat ne bi smel uiti.

obvestila

Atleška sekcija SZ Bor

vabi svoje atlete in družine na družabni popoldan, ki bo jutri na stadionu «1. maj», s pričetkom ob 16.30.

Odbojkarški odsek SZ Bor

obvešča, da so treningi miniodbojkarjev (letnik 1972 in mlajši) ob ponedeljkih od 17.00 do 18.15 in ob sredah od 16.00 do 17.30 v telovadnici liceja «F. Prešeren». Igralci se lahko vpišejo neposredno na treningu ali v tajništvo društva.

SZ Bor - namizni tenis - rekreativna sekcija

obvešča, da potekajo treningi na liceju F. Prešeren ob torkih od 19. do 21. ure in ob petkih od 19.30 dalje.

ZSŠDI

priređi 26., 27. in 28. decembra izlet v Sarajevu z ogledom olimpijskih naprav, mesta in s smučanjem na Jahorini. Prijave v pisarni združenja do 14. t.m.

SZ Sloga — Planinski odsek

organizira jutri, 13. novembra, vzpon na Slavnik in veselo martinovanje v Markovščini. Vabljeni člani in prijatelji vesele družbe.

Športna šola Trst

sklicuje v četrtek, 24. novembra, **REDNI OBČNI ZBOR**, ki bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, s prvim sklicem ob 19.30 in z drugim ob 20. uri.

PRVENSTVO DEKLIC

Friulexport - Vivai Busa 3:0 (15:0, 15:0, 15:3)

FRIULEXPORT: Venier, Ušaj, Stoper, Foraus, Pertot, Žerjal, Ukmar, Požar, Garbini, Umek in Centazzo.

V prvem povratnem ko'u je združena ekipa deklic premagala Vivai Busa z natanko enakim izidom, tudi v posameznih setih, kot v prvi tekmi. Na igrišču so stopile prav vse igralke. Da bi nekoliko kompenzirale pomanjkanje enakovrednih tekmecev pred pričetkom članske D lige, so deklice po uradni tekmi odigrale še prijateljsko srečanje z Borovo ekipo, ki nastopa v C-1 ligi.

MLADINCI

Volley Duke 80 — Sloga 2:3 (11:15, 15:10, 15:4, 7:15, 11:15)

SLOGA: Bandelj, Bitežnik, Filipič, Gulić, Hrovatin, Ipavec, Jerić, Kerpan, M. Komar, Komar, Kralj, Milkovič.

Tudi v povratnem ko'u je Sloga zopet premagala Volley Duke 80. Naši fantje so tokrat zaigrali od časa do časa preveč živčno, zaradi česar njihova zmaga ni bila čistejša. Vsekakor pa se pozna, da vedno in redno trenirajo, saj napredujejo iz tekme v tekmo. Nekatere elemente igre pa res že dobro obvladajo. (INKA)

Naročnina: Mesečna 9.000 lir - celoletna 108.000 lir. - V SFRJ številka 10.000 din, naročnina za za-
sebnike mesečno 100,00, letno 1000,00 din, za
organizacije in podjetja mesečno 140,00 letno
1400,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st.,
viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in legalni oglaš
2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš
550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20%. IVA
18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu.
Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naro-
čajo pri oglašnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih
dežel v Italiji pri SPI.

primorski dnevnik

12. novembra 1983

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske
zveze časopišnih
založnikov FIEG

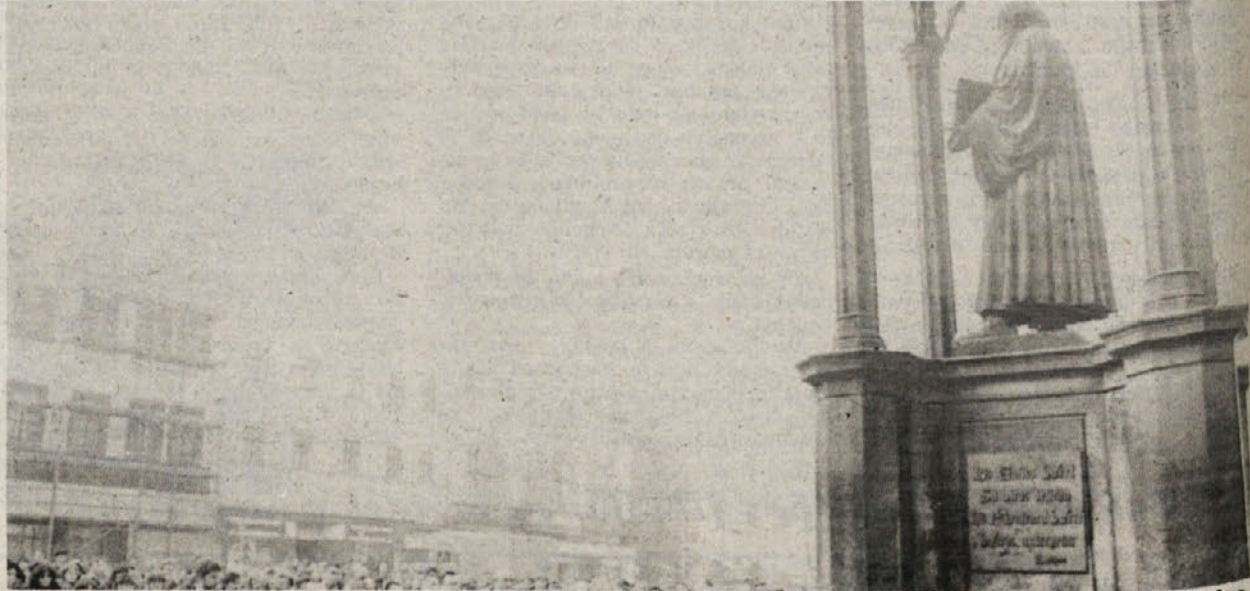
Spektakularna preiskava v italijanskih igralnicah

MILAN — V Piemontu in Lombardiji so preteklo noč aretirali 22 oseb, štiri so pridržali na policiji, izdali so 19 nalogov za aretacijo, opravili 140 hišnih preiskav, zasegli 31 dokumentacij ter premičnine in nepremičnine 81 oseb. To je rezultat bliskovite in dobro načrtovane akcije v štirih severnoitalijanskih igralnicah (v Benetkah, San Remu, Saint Vincentu in Campionu d'Italia), v kateri je sodelovalo več kot 2000 finančnih stražnikov, policistov in karabinerjev s 115 vozili, pomorskimi plovili ter drugimi pripomočki. Namen akcije je bil ugotoviti, če in do katere mere je mafija razpotegnila svoje mreže tudi v italijanskih igralnicah. Predvsem pa so sodne oblasti (vodstvo celotne akcije je bilo v Milanu) skušale preveriti, če ugrabitelji denar, ki so ga dobili za odkupnine, spravljajo ponovno v obtok preko igralnic.

Izkazalo se je, da je bila med štirimi omenjenimi igralnicami najbolj «čista» ona v Benetkah, kjer je vodstvo te hazardne hiše aktivno sodelovalo s preiskovalci, prav tako pa tudi kakih 300 slučajnih gostov. V glavnem velja isto za igralnico v Saint Vincentu (tam je bilo klientov okrog 500), do zapletov pa je prišlo v preostalih igralnicah. Policija je fotokopirala bankovce in kasno v jutro (preiskave so se začele kmalu po polnoči) pregledovala dokumente ter naletela na dovolj velike nepravilnosti, da je ukazala zaseči delnice igralnic v San Remu in Campionu. Sanremsko hišo je tudi zaprla, upravnik obeh hiš pa odpeljala v Milan ter jih predala sodnim oblastem.

Vsekakor so akcijo pripravljali že dolgo časa in, kot so nekateri izjavili, so jo izpeljali «s spektakularno koreografijo».

Ob 500-letnici Luthrovega rojstva

Prav te dni potekajo najrazličnejše azeremonije ob 500-letnici rojstva velikega verskega reformatorja Martina Luthra. V Wittenbergu se je Lutherovemu stotinu poklonil tudi predsednik NDR Honecker (Telefoto AP)

Po sklepu oblasti, naj ima vsaka družina le enega otroka

Kitajci «pod udarom» svojih edincev

PEKING — Kitajcem je sicer uspelo odpraviti lakoto, ukrotiti povodnji, uničiti kobilice in se znebiti epidemij, toda vse kaže, da jih začenejo v zameno za vse to pestiti novi «apokaliptični jezdec», to niso pa nihče drugi kot njihovi razvijeni otroci.

Ker so Kitajci zelo preudarni ljudje so že pred časom izračunali, da ob koncu tega stoletja ne bodo živeli bistveno bolje kot danes, tudi če bodo svoj nacionalni proizvod povečali za štirikrat (kar so si zastavili za cilj), če bo do tedaj njihova populacija narasla na milijardo in 200 milijonov oseb, in so se odločili za načelo «ena družina - en otrok».

Vsa zadeva je bila videti enostavna, dobro zastavljena in učinkovita ter kot taka mnogo obetajoča. Izvedenci in politični voditelji so si že meli roke v prepričanju, da so zadeli žebelj na glavo, ko se je izkazalo, da so delali račune brez krčmarja. Enemu otroku v družini pravimo običajno edinček in če kdo meni, da so kitajski edinčki drugačni od njihovih vrstnikov drugod po svetu se krepko moti.

Ker Kitajci po tradiciji ljubijo številne družine, z mnogo otroki, zdaj, ko so jim oblasti dovolile imeti le po enega naslednika, vso to svojo veliko količino starševske ljubezni zlivajo na eno samo osebo, katero na vso moč razvijajo in obožujejo. Ker pa tudi mali Kitajčki ne zastajajo po prevejanosti za svojimi odraslimi rojaki so kmalu ugotovili, da je njihova prisotnost v družini izredno dragocena in kot taka dokaj konjunktorna. Tako ugotavljajo, da

si večina kitajskih malčkov noče (in ne zna) zapeti gumbov na oblacilu niti pri petih, šestih letih starosti, v vrtcu ne opravljajo niti osnovnih nalog in opravil, domače naloge pišejo le še za denar ter postajajo v svojih družinskih, šolskih in drugih okoljih ne le vedenjsko problematični, ampak neredko že kar pravi mali teroristi, s katerimi ni dobro skupaj češenj zobati.

Ti razvijenci so tako nenadoma

postali problem številka ena za kitajске pedagogе, psihologe, sociologe in druge strokovnjake, ki so obstali pred pojavom, katerega niso načrtovali in se zato nanj tudi niso pripravili. Nesporo je le to, da se kitajski razvijenci praktično prav nič ne razlikujejo od nekitajskih drugod po svetu, to pa pomeni, da se ti «socialistični» edinčki obnašajo prav enako kot «kapitalistični», kar voditeljev dežele za dolgim zidom

ni ravno navdušilo. Kaj storiti?

Učeni možje te velike dežele, ki se ukvarjajo z vzgojo otrok so se odločili za tradicionalno kitajsko terapijo: delo. Vsi ti razvijeni kitajski malčki bodo morali odslej doma in v vrtcih sami prati svoje robčke. Prav nič pa ne bi bilo narobe, če bi nadaljevanje tega «zdravljenja» posnemali tudi pri nas, saj tovrstnih «pacientov» tudi na naših koncih ni ravno malo.

Vabilo ali roman?

PESCARA — Deželna vlada v Pescari je na neki sestanek sklicala 48 oseb, kar ni nič posebnega, saj se to dogaja pogosto. Manj običajno je to, da jih je na sestanek povabila brzojavno. Še bolj nenavadno pa je, da je bilo vsako vabilo napisano z nič manj kot 499 besedami. Vabila s skupno skoraj 22 tisoč besedami so stala 1.334.000 lir javnega denarja. Ko pa je neki deželni odbornik zahteval pojasnilo za to dejanje, niso odgovorili spravili skupaj niti ene besede...

Kitajske gosli

PEKING — Kaže, da so Kitajci pravi mojstri v izdelovanju violin. Na nekem mednarodnem tekmovanju v Kasslu (ZRN) je namreč prvo nagrado odnesel 54-letni Dai Hongxiang, ki je po poklicu mizar. Prej je bil sicer kmet in mu je bilo izdelovanje gosli «konjiček», sedaj pa je na mah tako zaslovel, da so ga tudi v domovini nagradili.

Hongxiang živi v predmestju Pekinga in že dvajset let se posveča svoji umetnosti.

Ameriški rekord

NEW YORK — Američani so postavili nov rekord: nekdo je plačal sliko ameriškega slikarja Marka Rothka kar milijon 800 tisoč dolarjev, kar ni uspejo še nikomur.

Sicer gre za zelo veliko olje iz leta 1958. Na platnu, ki je široko 420 cm in visoko 260 cm, ni nobene figurativne, gre samo za mešanico barv in «občutij», kar je slikar zelo prozaično naslovil «Crno, rdeče in belo». Barva dolarjev pa je zelena...

Jacqueline Kennedy tožila Diora

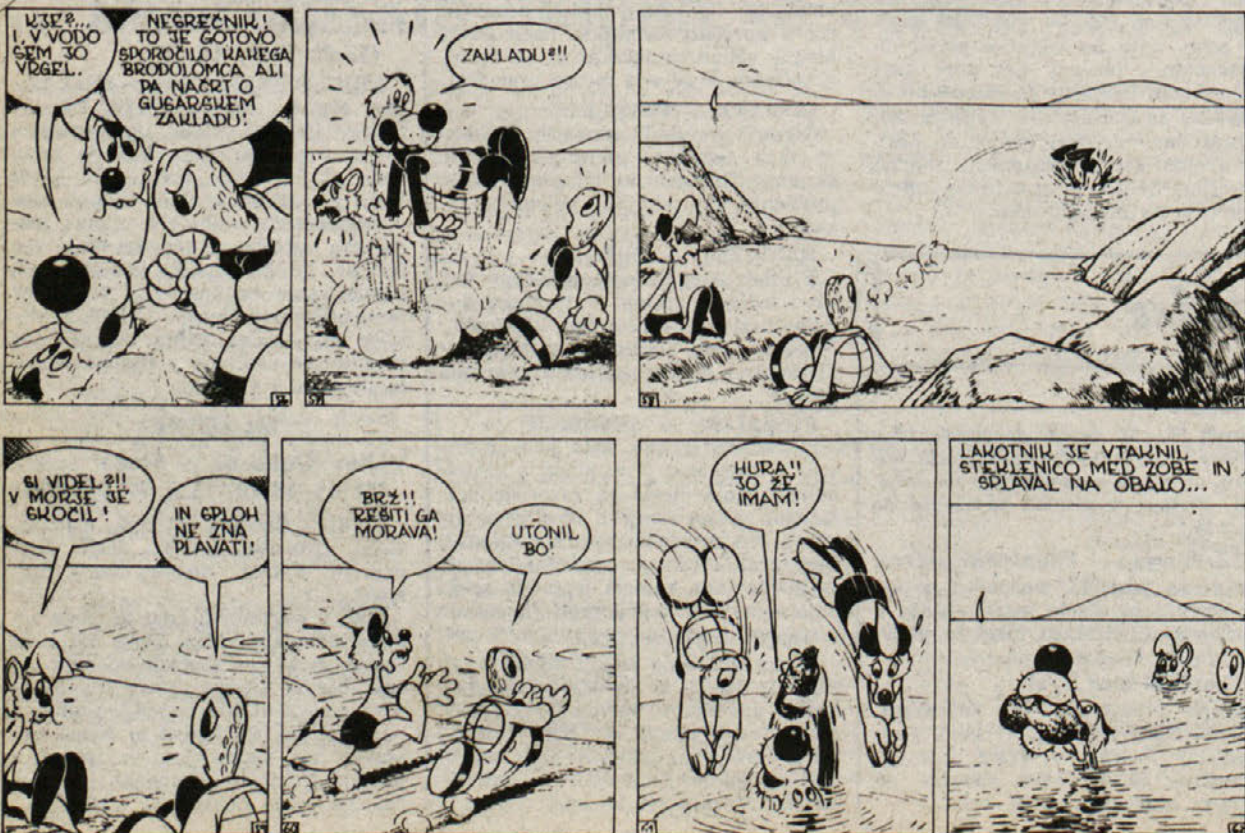
NEW YORK — Jacqueline Kennedy Onassis je spet na prvih straneh «roza» časopisov. To pot se je izkazala s tožbo proti znamenitemu modnemu kreatorju Dioru in igralki Barbari Reynolds, ki je Kennedyjevi neverjetno podobna. Slednja je reklamizirala neke nove Diorove kreacije.

In kaj je Jacqueline zapisala v svoji tožbi, s katero zahteva še ne točno določeno odškodnino? Bivša «first lady» pravi, da je bila objavljena fotografija (prav ta, ki jo dajemo v presoji našim bralcem), ki s svojo vsebino močno žali Jacqueline. Na fotografiji je namreč prizor «lažne» poroke, pri kateri sodeluje tudi Jacquelinov «dvojnik» Barbara Reynolds. In neuki ljudje bi lahko mislili, da se uboga Kennedy-Onassis spet s kom zavezuje. To pa seveda ni prav, čeprav na posnetku Jacqueline ni Jacqueline.

Miki Muster:

Gusarji

(8.)

Vohunova dvojna igra

BONN — Admiral Wilhelm Canaris, šef Hitlerjeve protioveščevalne službe, je dolga leta vzdrževal stike z Londonom. Igral je dvojno igro, ki je zapadnim zaveznikom znatno pomagala na frontah v Evropi. To trditve vsebuje zadnja knjiga Nigela Westa, britanskega strokovnjaka za vohunstvo v drugi svetovni vojni. Sicer resnici na ljubo ne gre niti za pravo senzacijo, kajti že pred letom dni je neki zapadnonemški časopis objavil trditve, da je Canaris igral dvojno igro in je bil povezan z Washingtonom. Novost je torej samo v tem, da sedaj Canarisu pripisujejo sodelovanje z Britanci, kar je seveda naletelo na veliko zanimanje.

Nigel West trdi, da je Canaris posredoval «pomembne informacije» in tudi «velike tajnosti» britanski tajni službi MIG in da je tudi v obratni smeri posredoval Nemcem lažne informacije, ki jih je prejemal iz Londona. Tako je, po Westovem mnenju, pomagal zahodnim zaveznikom do nekaterih vojaških uspehov. Med drugim je voditelj Hitlerjeve obveščevalne službe pravčasno obvestil Britance o načrtu «barbados», to je o nemških pripravah za napad na Sovjetsko zvezo. Britanska obveščevalna služba je bila namreč o tem seznanjena že teden dni potem, ko je Hitler sprejel odločitev.

Canarisova zveza je bila, kot v vsakem dobrem vohunskem romanu, neka lepota. Halina Szymanska, žena nekega bivšega poljskega diplomata, s katero se je Canaris redno sestajal v Švici. Szymanska je šele tedaj, v starosti 73 let, razkrila ta dogajanja. Britanski zgodovinarji, ki so doslej povijali tezo o tem, da bi Canaris kakorkoli sodeloval z britansko obveščevalno službo so se tako sedaj začeli ubadati z novo pričjo.

Westova odkritja so sicer zanimiva, vendar verjetno ne bodo bistveno doprinesla do odkrivanja zgodovine druge svetovne vojne. Vendar pa predstavlja nov element v ugotavljanju ozadja raznih vojnih dogodkov. Sicer pa trditve, da je bil Canaris vohun, nikogar ne preseneča, saj so šefa nemške protioveščevalne službe aretirali takoj po atentatu na Hitlerja leta 1944, obsodili na smrt in usmrtili v taborišču Flossenbürg aprila 1945, nekaj dni pred koncem vojne.